Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

…гшинай 1921 оной …брин 21-hээ гарана | № 236 (13725) | 1974 оной октябрийн 8, вторник | Сэн 2 мүнгэн

Монголой Арадай Республикада Совет партийно-правительственна делегациин албанай хэрэгээр ошохо болоhон тухай

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Совет партийно-правительственна делегаци Монголой Арадай революционно партиин Центральна Комитедэй, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй ба МНР-эй правительствын уряалаар, МНРП-гэй ЦК-гай III съездын, Монголой Арадай Республикын тогтоогдоhоор 50 жэлдэ зорюулагдаhан баярай hайндэртэ хабаадахын тула байгша оной ноябриин hүүл багаар Монголой Арадай Республика ошохонь.

(ТАСС).

ГЕРМАНИИН ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКЫН 25 ЖЭЛЭЙ ОЙ

БЕРЛИНДЭ БАЯРАЙ СУГЛААН БОЛОБО

БЕРЛИН. (ТАСС-ай тусхай корр.). Германиин Демократическа Республикын тогтоогдоhоор 25 жэлэй ойдо зорюулагдаhан СЕПГ-гэй Центральна Комитедэй, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба Национальна фронтын Национальна Соведэй баярай суглаан октябриин 6-да эндэхи Вернер Зееленбиндерэй нэрэмжэтэ зал соо болобо.

СЕПГ-гэй ЦК-гай гэшүүд, Гүрэнэй Соведэй гэшүүд, Арадай палатын депутадууд, Национальна фронтдо ородог партинуудай ба нитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, немец хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ветеранууд, ажалай түрүүшүүл, эрдэм ба соёлой ажал ябуулагшад зал соо суглараа.

ГДР-эй 25 жэлэй ойе hайндэрлэлгэдэ хабаадахаяа ерэhэн ГДР-тэй хани барисаа бэелүүлдэг совет бүлгэмэй делегаци, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай олохон ветеранууд эндэ байлсаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккерой, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ В. Штофой, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Зиндерманэй, Совет партийно-правительственна делегациин гэшүүдэй ерэхэдэнь, сугларагшад нэрьемэ, удаан альга ташалгаар угтаа. СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, ГДР-эй партийна ба гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад президиумдэ hуулсаба.

Германиин Демократическа Республикын, Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдөө.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Э. Хонеккер хани халуунаар угтаган, Германиин Демократическа Республикын 25 жэлэй ойдо зорюулжа, ехэ үгэ хэлээ.

* * *

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. Сугларагшад hуурнhаа бодожо, нэрьемэ удаан альга ташалгаар тэрэниие угтаа.

Партийна гимн «Интернационал» дуулалгаар баярай суглаан дүүрэбэ.

* * *

Нүхэд Э. Хонеккерой. Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэнүүдые Совет ороной, дэлхэйн олон гүрэнүүдэй олон миллион хүнүүд айхабтар ехэ hонирхолтойгоор шагнаhан байна.

* * *

Энэл үдэр нүхэр Л. И. Брежнев Ураалай уран зураашадай, уран дархашуулай бүтээhэн дурасхаалта бэлэгые КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар СЕПГ-гэй Центральна Комитедтэ, ГДР-эй Гүрэнэй Соведтэ, Министрнүүдэй Соведтэ барюулаа. Энэ хадаа үнгэтэ шулуугаар уралан бүтээhэн Советскэ Союзай, Германиин Демократическа Республикын гүрэнэй тугууд болоно.

— Эдэ үнэтэ эрдэниин шулуунууд манай үнэн сэхэ, бата бэхи, арюун нангин хани барисаанай удхые үни холоhоо хойшо элирхэйлдэг hүлдэ болоно, — гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев хэлэбэ. Манай хани барисаан революционно энэ hүлдэ тэмдэгэй бүтээгдэhэн шулуунууд мэтэ мүнхэ байг лэ!

Нүхэр Э. Хонеккер СЕПГ-гэй ЦК-гай, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй үмэнэhөө энэ бэлэгэйнь түлөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Министрнүүдэй Соведтэ гүнзэгы сэдьхэлhээ баяр баясхалан хүргөө.

СЕПГ-гэй ба КПСС-эй, ГДР-эй болон СССР-эй арад зоной дайшалхы, эбдэршэгүй бата хани нүхэсэлэй hүлдэ тэмдэг болгон, дурасхаалта бэлэг — түмэр дээрэ уралан бүтээгдэhэн В. И. Ленинэй портредые нүхэр Э. Хонеккер Совет партийно-правительственна делегацида барюулба.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВТЭ ГДР-эй ДЭЭДЭ ШАГНАЛ БАРЮУЛАГДАА

БЕРЛИН. (ТАСС-ай тусхай корр.). СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер октябриин 6-да Нидершэнхаузен гэжэ ордон дотор хани халуун оршон байдалда КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ Германиин Демократическа Республикын дээдэ шагнал — Карл Марксын орден барюулба.

ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штоф, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Зиндерман, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд ба гэшүүдтэ кандидадууд, республикын правительствын гэшүүд орден барюулалгын үедэ байлсаа. СССР-эй партийно-правительственна делегациин гэшүүд — нүхэр А. А. Гречко, А. А. Громыко, П. А. Машеров, К. Ф. Катушев, Литвагай КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь П. П. Гришкявичус, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо И. В. Архипов, СССР-hээ ГДР-тэ байдаг элшэн сайд М. Т. Ефремов гэгшэд мүн лэ байлсаба. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагшанар К. В. Русаков, А. М. Александров байлсаа.

Орден барюулалгын үедэ Э. Хонеккер үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Э. Хонеккер Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй, Демократическа Республикын Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй тогтоол уншаа. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Марксизм-ленинизмын сургаал hургаалай илан мандахын түлөө, социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй хүсэ шадал болон нэгэдэл бэхижүүлхын түлөө, Советскэ Союзай Коммунис партиин, Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин хоорондохи дайшалхы холбоое, Советскэ Союзай ба Германиин Демократическа Республикын арадуудай хоорондын хани барисаа, аха дүү ёhоной түгэс харилсаа холбоо батадхахын түлөө тэмсэлдэ онсо ехэ габьяануудтай байhыень мэдэрэн, Германиин Демократическа Республикын тогтоогдоhоор 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневтэ Карл Марксын орден барюулагдана.

Нүхэр Э. Хонеккерой нүхэр Л. И. Брежневтэ Карл Марксын орден барюулхадань, тэрэниие үнэн зүрхэнhөө халуунаар амаршалхадань, тэндэ байгшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

* * *

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев харюугай үгэ хэлээ.

* * *

СЕПГ-гэй ЦК-гай хүтэлбэрилэгшэд, бусад немец нүхэдүүд, СССР-эй партийно-правительственна делегациин гэшүүд үндэр дээдэ шагналда хүртэhэнтэйнь дашарамдуулан, нүхэр Л. И. Брежневые үнэн зүрхэнhөө амаршалба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй совет партийно-правительственна делегаци ГДР-эй байгуулагдаhаар 25 жэлэй ойе hайндэрлэлгэдэ ерэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Э. Хонеккер КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ Карл Марксын орден барюулжа байна.

(Зураг фототелеграфаар абтаба.)

НҮХЭР Э. ХОНЕККЕРОЙ ХЭЛЭhЭН ҮГЭ

Хүндэтэ нүхэр Леонид Ильич Брежнев!

Хүндэтэ совет нүхэдүүд!

Хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар!

Германиин Нэгэдэмэл Социалис партиин Центральна Комитет, Германиин Демократическа Республикын Гүрэнэй Совет, Министрнүүдэй Совет намда даалгабари үгөө, энэ даалгабариие би ехэ хүндэ дээрэ тооложо, ехэ баяртайгаар дүүргэхэмни. Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневтэ Карл Марксын орден барюулха даалгабари намда үгтөө. Социалис немец хүдэлмэришэн-таряашанай гүрэнэй энэ эгээн дээдын шагнал барюулхадаа, Германиин Демократическа Республикын партийна, гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд марксизм-ленинизмын, үзэл сурталай hалбаран мандахын түлөө тэмсэлдэ, социалис гүрэнүүдэй hүр хүсые, хани барисаанай нэгэдэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ, КПСС ба СДПГ хоорондохи дайшалхы нэгэдэлые бэхижүүлхэ, СССР-эй ба ГДР-эй арадуудай хани барисаа болон аха дүү ёhоной бүхы талын хани харилсаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ элитэ ехэ габьяатай байhанайнь түлөө Леонид Ильич Брежневые хүндэлжэ байна гээшэ.

Хүндэтэ Леонид Ильич, Германиин Демократическа Республикын ажалшад танда гүнзэгы хүндэмүүшээр үнэн сэдьхэлhээ дуратайгаар хандадаг юм. Хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэдэ түрүүшын харгы нээхэ сүлөөрэлгын үүргэ үзэгдөөгүй ехэ бэеэ үгэнгеэр дүүргэдэг партиин, ороной хүтэлбэрилхы түлөөлэгшэ гэжэ нүхэр Брежневые манай республикын арад мэдэдэг юм.

Нүхэр Леонид Ильич Брежневэй бүхы амн наhан, революционно бүхы ажал ябуулгань hайн hайхан үзэл бодолоор гүнзэгыгөөр нэбтэрэнхэй юм. Энэ үзэл бодолые хүтэлбэри болгон, Карл Маркс, Фридрих Энгельс, Владимир Ильич Ленин агууехэ уг зорилго тээшэ — hаруул hайхан коммунис ерээдүй тээшэ зорихо харгы зам бүхы арадуудта научна үндэhэтэйгөөр заажа үгэhэн байна.

Хүндэтэ нүхэр Леонид Ильич, Та бүхы ажабайдалаа хүн түрэлтэнэй эгээн hайн hайхан хэрэгтэ зорюулаат. Энээн тушаа Николай Островский коммунистнуудай үүргэ сэгнэхэдээ, тон зүбөөр хэлэhэн юм.

Социалис болон коммунис общественные байгуулхын түлөө, эб найрамдалай, уласхоорондын аюулгүй байдалай түлөө асари ехэ тэмсэлэй бүхы hалбарида шалгараhан тэмсэлшэ, ленинскэ шэнжэтэй хүтэлбэрилэгшэ байhанаа харуулаат.

Хүндэтэ нүхэр Леонид Ильич, манай Германиин Демократическа Республикын байгуулагдаhаар 25 жэлэй ойн үдэр Танда Карл Марксын орден барюулнабди. Энэ ушар гүнзэгы удхатай юм. Юуб гэхэдэ, Германиин Демократическа Социалис Республика — немец хүдэлмэришэн ангиин, Агууехэ Октябриин Социалис революциин хүбүүдэй сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлэй габьяагай аша үрэ мүн. Агууехэ Октябриин социалис революци, Ленин, тэрэнэй байгуулhан Советскэ Союзай Коммунис парти Карл Либкнехт, Роза Люксембург, Эрнст Тельман толгойлогшодой немец пролетаринадай революционно хүсэнүүдтэ эли тодо үльгэр жэшээгээрээ, саг үргэлжын туhаламжаар немец хүдэлмэришэн ангиин марксистско-ленинскэ дайшалхы парти байгуулхадань туhалаа hэн. Тэрэнь мүнөө Германиин Коммунис парти болонхой.

1945 оной майда Совет Армиин сүлөөрүүлгын габьяа болбол 25 жэлэй саада тээ Германиин Демократическа Республикые нэгэдэмэл хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро ажалша арадай байгуулhаниие соносхоод, немец газар дээрэ хүдэлмэришэн-таряашанай түрүүшын социалис гүрэниие байгуулгын шиидхэхы эрхэ нүхэсэлынь болоjo үгөө hэн.

Агууехэ Октябриин хүбүүд, Ленинэй ороной сэрэгшэд рейхстагай байшан дээрэ улаан туг хиидхүүлхэдээ, тэдэнэр бидэндэ эб найрамдал, фашизмhаа сүлөөрэлгэ асараа hэн. Гэхэтэй хамта Карл Марксын Эхэ орондо бүгэдэ нитын удха шанартай, Ленинэй орондо түрүүшынхеэ бэелүүлэгдэhэн тэрэнэй hургаалыень илалта түгэсөөр бэелүүлхэ дүршэл асараа юм.

Нүхэр Леонид Ильич Брежневтэ, мэдээжэ ленинецтэ, сүлөөрэлгын үүргэ дүүргэдэг Совет Армиин генералда — Карл Марксын орден барюулха зуураа, Германиин Демократическа Республикын коммунистнууд, бүхы ажалшад илалтын эрхэ нүхэсэл болоhон ленинизмын научна теори болон бодото ажал ябуулгын түлөө Советскэ Союзай Коммунис партида, агууехэ совет арадта hайниие хүргэнэ.

Манай Германиин Демократическа Республикын түүхын 25 жэлэй туршада Ленинэй парти, гүрэн болбол манай эгээн hайн ханинар, ангиин талаар коммунис аха дүүнэр гэжэ ходо доо бэеэ харуулдаг байна. Зүгөөр мүнөөдэр эндэ социалис гүрэнүүдэй жагсаалай, hүр хүсэнэй хэр ехээр бэхижэhэн, КПСС-эй ленинскэ хүтэлбэриин толгойлогшоор нүхэр Леонид Ильич Брежневэй байhан hүүлэй арбан жэлэй туршада дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй хэр ехээр дэбжэhэн тухай хэлэхыемни зүбшөөгыт.

Иимэ баримта дурдаха хэрэгтэй: гол хүсэн болохо СССР-ые тойроод хани барисаата социалис гүрэнүүдэй жагсаал урдань хэзээдэшье иимэ бата бэхи байгаагүй юм. Манай социалис хани барисаанай ургажа байгаа хүсэн, нэгэдэл дэлхэйн политикын ябасада иимэ ехэ гүнзэгы нүлөө хэзээдэшье үзүүлээгүй юм. КПСС-эй XXIV съездын зүгhөө ямар ехэ гүнзэгы нүлөөнэй үзэгдэжэ байhыень, мүн коммунизмын замаар совет арадай урагшаа дабшалта, тэрэшэлэн КПСС-эй XXIV съездын баталан абаhан эб найрамдалай агууехэ программа манай бүмбэрсэг дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай, дэбжэлтын хэрэгтэ ямар ехэ нүлөө үзүүлжэ байhыень мүнөөдэр бүхы оронуудай олон миллион хүнүүд бэе дээрээ үзэжэ байна.

Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй бүхэдэлхэйн конгресс дээрэ нёдондо эб найрамдалай уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат нүхэр Леонид Ильич Брежневэй хэлэhэн ехэ үгэ соо бүхы түби дэлхэй дээрэхи уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрил hуларуулха, бата бэхи эб найрамдал тулалаха бодото харгы зам заагдажа үгтөө hэн.

Хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар!

Советскэ Союзай Коммунис партиин — Ленинэй партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарьта научна коммунизмын үндэhэ hуури табигшын, сэсэн мэргэн революционер хүнэй — Карл Марксын нэрэмжэтэ орден сэдьхэлээ хүдэлгэн барюулнабди.

Ленинэй парти, Ленинэй орон «Бухы оронуудай пролетаринар нэгэдэгты!» — гэhэн Карл Марксын гайхамшагта уряагай мандахые туйлажа байна. Тиин Германиин Демократическа Республикын арад үнгэрhэн 25 жэлэй туршада манай партинуудай, гүрэнүүдэй болон арадуудай хоорондохи хани барисаан дээрэ, нэгэдэл дээрэ, энэ уряагай бэелүүлэгдэжэ байhые өөрынгөө дүршэлөөр ойлгон мэдэрээ.

Мүнөөдэр Германиин Демократическа Республикын байгуулагдаhаар 25 жэлэй ойн үдэр, хүндэтэ нүхэр Леонид Ильич Брежнев, Танда, Совет ороной партийно - правительственна делегациин гэшүүд — хүндэтэ нүхэдүүд, агууехэ Совет ороной түлөөлэгшэд болохо Танда иигэжэ хэлэхэ байнабди: ГДР ба Советскэ Союзай хоорондохи хэтэ мүнхын союз, аха дүү ёhоной хани барисаан болбол Германиин Демократическа Республикын эрхэтэдэй эгээн дүтын хэрэг, үдэр бүриин ажал ябуулгын, ухаан бодолой хэрэг болонхой. Энэ хадаа Германиин Демократическа Республикын түүхын 25 жэлэй эгээн hайн hайхан дүнгүүд болоhониинь дамжаггүй. Энэ ушар хадаа бидэндэ баяр асарна, илалтадаа этигэжэ байхыемнай батална. Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарьта Карл Марксын орден барюулхадаа, бидэнэй баярлажа байhан ушар манай агууехэ интернациональна уялгаяа дүүргэжэ байhыемнай тодорхойлhон ябадал болоно.

Бидэнэр Ленинэй партитай оронтой нягта нэгэдэлтэйгээр социализмын, коммунизмын хэрэгэй hалбаран мандахын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэ саашадаашье хубитаяа оруулжа байхабди гэhэн мэдүүлгые Карл Марксын Эхэ ороной коммунистнуудhаа Карл Марксын ордентой хамта абажа хайрлыт! (Үни удаан болоhон альга ташалга).

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

…АРАДАЙ …ХИНАГША

…й хинагшад аргагүй ехэ нитын хүсэн болонхой. …манай Буряадай автономито Республикада 30 мян… арадай хинагшад, тэдэниие хамтаруулhан 4 мян… бүлэгүүд, постнууд, комитедүүд тоологдоно. … партийна, советскэ, организацинуудай хүтэлбэ… …дай нитын зөөри хамгаалха, гүрэнэй хуули ёhо… …, арад зониие коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ …шье талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байдаг. …приятии, организаци, эмхи зургаануудай, колхоз, …дай коллективүүд арадай хинагшадаар өөhэдын… түрүү, хүндэтэй, найдабаритай хүнүүдые hун… …эдэ нүхэднай ямаршье хүлhэ, түлөөhэ эрингүй, … сэнгэхэ сагаа хайрлангүй, гүрэн түрынгөө, арад … аша туhада бүхы hанал бодолоо, хүсэ шада… …рюулжа ябадаг юм.

… болгон, Мухар-Шэбэрэй «Эрдэм» совхозой … отделениин дэргэдэхи арадай хинагша Бальжинима Доржиевич Дашинимаевые абаад үзэе. Энэмнай … гэшүүн, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн… …дагша, бүхы наhан соогоо оролдосотой hайнаар …, бүтэдэндэ үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг хүн. … тушаалта ажалай хажуугаар, Бальжинима … арадай хинагшын үүргэ эрхим hайнаар дүүр…

…рай тарилгын, тэжээл бэлэдхэлгын, таряа хуряал… Бальжинима Доржиевич сабшалан, поли дээгүүр …, хүдэлмэриин шанар шалгажа, дутуу дунда… усадхаха шухала хэмжээ абажа байдаг hэн. Энэ … совхозой таряа талха аршалха талаар ехэ… …долго гаргаа. Үбэлэй сагта арадай хинагша түүр… …нуудаар ябажа, малшадаар хөөрэлдэдэг, түрүү …шэлдэ hургадаг, ажал хүдэлмэридэнь туhалдаг …

… коммунист, олон жэлэй туршада партийна, …, ажахын организацинуудта хүтэлбэрилэгшөөр … Буда Шагдурович Гармаевые гансашье Да… совхозой хүдэлмэришэд бэшэ, харин Захаамнай … олонхи ажалшад hайса мэдэхэ юм. Арадай хи… Буда Шагдуровичай үүсхэл, оролдолгоор тус сов… шухала удха шанартай олохон хэмжээ ябуулганууд …гдээ. Нитын журам сахиха талаар жэшээгээ болохобди гэhэн үүсхэл гаргаhан совхозой хэ… Ш. Гармаевай үүргэ бага бэшэ.

…эй аймагай арадай хинагшадай комитедэй дэр…тнабэшэ эмхидхэлэй таhаг бии юм. Тэрэниие … хинагша Иван Егорович Федоров хүтэлбэрилдэг. Федоровой үүсхэл, оролдолгоор тус таhагай гэ… …аг соогуураа ябажа, арадай хиналтын бүлэг, … ажал хүдэлмэри шалгадаг, туhалдаг, тэдэнгэй шухала асуудалиуудые бэлдээд, заседани дээрэ …байдаг. Мэнэ hаяхан тэдэнэр арадай бүлэг хи… … аймагай ажахынуудта малай үүлтэр hайжа… хүдэлмэриин ямараар ябажа байhые шалгаад, … гүйсэдкомой заседани, партиин райкомой …лдхээ.

… дурсагдаhан арадай хинагшад шэнгеэр хүдэлдэг … Буряад оронноймнай предприяти, организаци, …нуудаар, колхоз, совхозуудаар олон.

… хамта зарим предприяти, организаци, эмхи …удай, колхоз, совхозуудай дэргэдэхи гол бүлэг. … мүртэй юумэ хэдэггүй арадай хинагшад …дайралдана.

… партийна организацинуудай бюро, партко… …тагай Соведүүд арадай хинагша бүхэниие … уялга зорилгыень ойлгуулжа үгэхэ уялгатай. … арадай хинагшадтай ходо суглаа, зүблөө, … уулзалга үнгэргэжэ байха хэрэгтэй. Тэдэнэй дун… …с мүрысөө дэлгэрүүлхэ, хинагша бүхэн өөрын … байха ёhотой.

…, оролдолго гаргажа, эрхим hайнаар хүдэлдэг … хинагшадай дүй дүршэл бүгэдын шадабари бол… …ла партийна, советскэ организацинууд үдэр бү… …хо уялгатай. Энэ хэрэгтэ ханын газетэ, нюта… … хэрэглэхэ, тусхай хуудаhа, бюллетенүүдые шухала. Тиихэдэ предприяти, организаци, эмхи …удай, колхоз, совхозуудай дэргэдэхи гол бүлэ… …дай хинагшадай стенд, самбарнууд байха ёhо… арадай хинагшадай түсэб, зорилгонууд, хэжэ … ажал хүдэлмэри, түрүүшүүлэй дүй дүршэл, hо… соносхол, сошордомо дохёо гэхэ мэтэ харуу… байха жэшээтэй.

… колхоз, совхоз бүхэн малай үбэлжэлгэдэ бэл… Энэ тон харюусалгатай үе гээшэ. Тиимэhээ … хинагша бүхэн энээндэ эдэбхитэйгээр хабаадаха …

… хинагшадай хүдэлмэриин амжалта, туйлалта … хүтэлбэриhөө дулдыдадагынь мэдээжэ. Тиимэhээ … райкомууд, партийна организацинуудай бюро, … аймагай, сомоной, сельскэ, поселково Сове… …нэй гүйсэдкомууд арадай хинагшадай ажал … анхаралаа ходо табижа, туhалжа, саг сооhь … шагнажа, шухала хэмжээ абажа байха ёhотой. … үүсхэл гаргажа, оролдосотой hайнаар хүдэлдэг … хинагшадые мартангүй тэмдэглэжэ, али болохоор … байха шухала.

… хинагшад партиин, гүрэнэй шухала хэрэг бү… … хүнүүд гээшэ. Тиимэhээ тэдэнэр партийна, … ажахын болон бусад организацинуудай үдэр бү… … доро байха ёhотой.

…АГАА ХУРЯАЖА ДҮҮРГЭБЭ

…» совхозой ме… … тодорхойлхы … хуряалта дүүр…

… чемпион Леонид … Севергин 4600 … суглуулжа, ком… гурбан одон зураг… …нернууд Анатолий … Петров, Владимир … Тарасов гэгшэд … таряа хуряагаа. …байнуудта гурба… …ларна.

… комбайнернуудай дунда гурбан мянган центнер ороoho суглуулагшад олон. Тэдэнэй тоодо Алексей Игнатьевич Решетов, Иван Илларионович Решетов гэгшэд оролсоно.

Совхозой механизаторнууд намарай паар хахалха хүдэлмэреэ эршэмтэйгээр ябуулжа байна. hүүлэй мэдээгээр эндэ 2 мянган гектар намарай паар хахалагданхай.

П. ХАЛТАНОВ.

Прибайкалиин аймаг.

…АН МАЛ ТУШААГДАНА

…нуудтэ республи… … мал шахан тарга… …арал ехээр хан… … болонхой. Олон … …зуud энэ жэл … мал гүрэндэ ту… Тэрэ тоодо … ОПХ-гай малшад … 98 толгой …, тэрэнэйнгээ … эрхим тарганаар … Энэ гүүртые меха… … В. Эрдынеев, В. … гэгшэд харууhалhан байна. Иигэжэ оролдоhонойнгоо ашаар үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүр дунда зэргээр 330—350 килограммда хүргэhэн байна.

Тиихэдэ энэл ажахын хонишод Д. Добчинов Р. Дашиев хоёр 1180 хони 45 хоног соо шахан таргалуулжа, хонин бүхэнэй шэгнүүр дунда зэргээр 44 килограмм 600 граммда хүргэhэн байна.

Д. ДЫЛГЫРОВ.

ЭДЭБХИНЬ УЛАМ ҮРГЭДЭНЭ

Бэшүүрэй сельскэ Соведэй дэргэдэхи территориальна партийна организацинн тоосоото hунгалтын суглаан болоо дүүрэбэ. Тус организацинн бүридэлдэ олонхидоо пенсионернүүд ородог юм. Гэбэшье тэдэнэр тосхонойнгоо ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, юhэдэхи табан жэлэй жасада шадал тухынгаа хубитые оруулна.

Тоосоото үе соо партийна хамтын суглаануүд Уставаар хараалагдаhан болзор соогоо зарлагдадаг байгаа. Коммунистнууд суглаанда бултадаа ерэдэг hэн. Тэдэнэй зэмээр суглаан болонгүй үнгэрөө гэжэ байгаагүй. Энээндэ тон hайн нүлөө үзүүлhэн ушар гэхэдэ иимэ. hара бүхэнэй hүүлшын гарагай зургаанда партийна суглаагаа зарлаха гэжэ шиидэhэн байгаа бшуу. Тиимэhээ хүн бүхэн энэ болзороо хадуугаад лэ, саг соогоо суглаанда ерэдэг байгаа гэжэ партийна организацинн секретарь Г. П. Чуков тоосоото элидхэл соогоо онсолон тэмдэглээ.

Мүн суглаануудай болохын урда политинформаци үнгэргэхэ гээшын заншалта болоhониинь hайшаалтай. Энэ хэрэг партбюрогой секретарийн орлогшо нүхэр Барановта даалгагданхай. Тэрэ олон тоото газетэ, журналнуудые уншажа, материалаа нарин нягтаар шэлэжэ, ойлгосотойгоор, hонирхолтойгоор хөөрэхые оролдодог байгаа.

Нүхэр Баранов лекционно хүдэлмэридэ тон эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг коммунист гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, тосхоной дунда hургуулиин багшанар болон hурагшанарай урда медицинэдэ хабаатай асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые нэгэтэ бэшэ үнгэргэhэн байха. (Тэрэ врач мэргэжэлтэй хүн шуу). Мүн комсомолой түүхээр хэдэн лекцинүүдые уншажа, залуу үетэнние яhалашье hонирхуулдаг байна.

Энээнhээ гадна, нүхэрэй сүүдэй түрүүлэгшэ юм. Нүхэр Баранов сүүдэйнгээ заседанинуудые саг болзор соонь зарлажа, тэрэнэй үзэмжэдэ табигдаhан хэрэгүүдые hайнаар шиидхэхэ гэжэ үнэн зүрхэнhөө оролдодог гээд элидхэлшэ хэлээ hэн.

Тус организацинн гэшүүд ойлгууламжын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Жэшээлхэдэ, СССР-эй Верховно Соведые hунгалгын үедэ коммунист бүхэн участок даажа абаад, горитойхон ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулhан байна.

Бэшүүрэй сельскэ Соведэй бэелүүлhэн хэмжээ ябуулгануудынь тус организацинн коммунистнуудай хабаадалгагүйгөөр үнгэрөө гэжэ байгаагүй.

Сельсоведэй гүйсэдком байгша оной апрель соо тосхоной үйлэнүүдтэ жэжэ шулуу хаяха гэhэн шиидхэбэри абаа hэн. Тиихэдэнь коммунистнууд тосхоноо участогууд болгон хубаагаад, хүн бүхэн даажа абаа. Тиигэжэ

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

энэ хэрэг болзор соогоо хэгдэhэн байха юм.

Мүн хүдөө ажахын налог суглуулха, hайн дуранай страховани ажалшадай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ тус организацинн коммунистнууд саг үргэлжэ туhалжа байдаг. Тиимэhээ тоосоото hунгалтын суглаан дээрэ Бэшүүрэй сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Иванов энэ асуудалаар үгэ хэлээ. Тэрэ коммунистнуудта үнэн зүрхэнhөө баяр баясхалан хүргөөд, саашадаашье Соведэй хүдэлмэридэ туhалжа байхыень уряалаа.

Коммунистнууд элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Тэдэнэр зарим тэды дутуу дунданууд тухайгаа хэлэhэн, дурадхалнуудые оруулhан байна.

Партбюрогой секретаряар нүхэр Г. П. Чуков дахинаа hунгагдаа.

М. АШИРОВА.
Бэшүүрэй аймаг.

ЭЭЛЖЭЭТЭ БЮРО

«СССР-эй ажалшадай депутадуудай уялга ба дүрим тухай» Хуули бодото дээрэнь бэелүүлхэ талаар Шэнэ-Бэрээнэй сельскэ Соведэй гүйсэдкомой ябуулhан хүдэлмэри тухай» асуудал КПСС-эй Загарайн райкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Тус сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. Н. Мордовской бюрогой гэшүүдэй урда тоосоо. Тиихэдээ энэ Хуули бэелүүлхэдээ хэрэглэдэг хүдэлмэриингөө онол аргануд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ.

Загарайн аймсоведэй гүйсэдкомой секретарь Р. Д. Митропольский, КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таhагай инструктор К. А. Уланов, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ П. В. Лушин, Дээдэ-Элхиин сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ И. Л. Ботов болон бусад үгэ хэлээ. Шэнэ-Бэрээнэй сельскэ Соведэй гүйсэдкомой «СССР-эй ажалшадай депутадуудай уялга ба дүрим тухай» Хуули бэелүүлхэ талаар ябуулhан хүдэлмэридэнь ушарhан дутуу дунданууд тухай, мүн анхармаар дүй дүршэл тухайнь эдэнэр хэлэхэ зуураа, хүдэлмэрээ саашадань hайжаруулхадань туhалха ажаглалтануудые хээ, дурадхалнуудые оруулаа.

Бюро хэлсэгдэhэн асуудалаар дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаба.

Д. ДАШИЦЫРЕНОВ,
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таhагые даагша.

КАУНАС (Литвагай ССР). Дзержинскиин нэрэмжэтэ станок-бүтээлгын завод республика дотороо түрүү предприятинуудай нэгэн гэжэ мэдээжэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой КБ- дэ, Ахамад конструкторнууд Р. Луцкус (зүүн гарhаа), А. Петрейкис болон инженер-конструктор Н. Вилькявичене модель зүбшэн хэлсэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

АРГА БОЛОМЖОЁО ГҮЙСЭДӨӨР ХЭРЭГЛЭН...

Наратай дулаахан үдэр болобо. Нэмжэгэр үргэн таряалан дээгүүр «СК-4»-нүүд, «Сибирягууд» хойно хойноhоо hубарилдан ябажал байна. Удангүй hүүлшын зурууд сохигдожо, комбайнуудай гэнтэ абяагүй болошоходонь, оршон тойрон хон-жэн, шэмээгүй мэтээр hанагдана...

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь Илья Матвеевич Филиппов полевой стан тээшэ дүтэлжэ ябаhан комбайнернуудые угтажа, вагон соо орохыень урина.

Тэрэ колхозой түрүү механизатор Сурун Бизьяевич Семёновые 2.000 центнер ороohо сохижо, хоёрдохи улаан одохоноо бункер дээрэ зуруулха болоhоноорнь амаршалаад, таряа хуряалгада ажаллажа байhан зоной урда табигдажа байhан тон шухала зорилгонууд тушаа тобшохоноор тогтон хөөрэбэ.

Жэшээлхэдэ, hолоомоёо дайрагдаhан газартаа хаянгүй, нэгэ жэгдээр жэрылгэн хаяхада, hүрилхэдэ бэлэн байха гэжэ парткомой секретариин хэлэхэдэнь, комбайнернууд нэгэн дуугаар зүбшөөнэ.

Таряа хуряалгаа богони болзор соо, шанар hайнтайгаар дүүргэхын тулада энэ колхоздо ехэхэн юумэн хэгдээ. Нэн түрүүн бригадно бүлэгтэй онол арга хэрэглэхэ гэжэ механизаторнуудай хамтын суглаан дээрэ шиидээ hэн.

Энэ аргын бүтээсэ ехэтэй байhаниинь таряа хуряалгын эхилхэтэй адли элирээ. hанаад үзэгты. Табан комбайн таряа унагаана. Харин арбаниинь баал суглуулан, ороohо сохино. Ихэдээ хүн бүхэн өөрынгөө хара ами хараад лэ, урдахияа хаагаад лэ ябана бэшэ. Бригадын гэшүүн бүхэнэй ажал нүхэдэйнь хэр зэргээр ажаллаhанhаа дулдыдана. Тиимэhээ комбайнер бүхэн нүхэдэйнгөө урда тон харюусалгатай байhанаа hайн мэдэрнэ, тордиhогүйгөөр хүдэлхые оролдоно. Мүн хүн бүхэн хажуудахидаа туhалхаар хододоо бэлэн байха байhаниинь эли ааб даа.

Гэхэтэй хамта бригадын гэшүүд ороohо шэрэдэг машинануудай жолоошодой, техникэ заhабарилагшадай ажалда тон ехэ нүлөө үзүүлээ. Юуб гэхэдэ, тэдэнэрэй хэр ажаллаhанhаа комбайнернуудай хүдэлмэринь мүн лэ дулдыдана бшуу.

Игэжэ олон зоной нэгэ газарта хүдэлжэ байдаг байхадань, ниитэ политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхада хүнгэн болоно, ашаа үрэ hураггүйгөөр дээшэлнэ.

Таряа хуряалгада ажаллаха зониие шэлэн олохо хэрэгтэ колхозой правлени, партком горитой анхарал хандуулаа. Тиихэдээ бригада бүхэндэ саг зуурын партийна бүлэг эмхидхэжэ, механизаторай мэргэжэл hайн мэдэхэ коммунистнуудта комбайнуудые даалгажа, зохид соонь хабаарилан табиhан байна.

Сурун Бизьяевич Семёновой хүдэлдэг бригададашье партийна бүлэг бии юм. Тэрэнэй бүридэлдэ найман хүнороно. Гэгээтын тракторна таряан ажалай бригадын тоо бүридхэгшэ П. Таракановский тус бүлэгые хүтэлбэрилнэ. Коммунистнууд С. Шестаков, С. Чагдуров, Ф. Заболотский болон бусад коллективэйнгээ хүтэлбэрилхы гол хүсэниинь болоо шадаа гэжэ сэхэ хэлэлтэй. Эдэнэр политинформаци үнгэргэнэ, таряа хуряалгын шанарые хинан шалгаха хэрэг эрхилнэ. Тиимэhээ таряа хуряалгын эхинhээ хойшо ажалай журам эбдэhэн, шанар муутайгаар ажалаа хэhэн ябадал нэгэтэшье ушараагүй байна бшуу.

Мүн «Сахилгаан» хуудаhануудые, социалис мүрысөөнэй бюллетеньнүүдые гоёон гаргаха сагаа коммунистнууд олоно. Хэды сүлөөгүйшье hаа, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, коллективэйнгээ ажабайдалые hонирхолтой болгохые, амаралтынгаа саг hайнаар үнгэргэхые яhалашье оролдоно ха юм.

Социалис мүрысөөнэй гурим нёдондоной хиhоо тад ондоо болгогдонхой. Урдань хоёр-гурбан хүн шагналда хүртөөд лэ дүүрэдэг hэн. Харин мүнөө жэлдэ 6.000, 5.000, 4.000, 3.500 центнер ороohо сохиhон хүн бүхэн шагналда хүртэхэ болоно ха юм. Жэшээлхэдэ, 6.000 центнер ороohо сохиhон хүн бүхэндэ 400 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха. Инмэ гуримай hайн талань эли ааб даа. Дүй дүршэлөөр баян механизаторнуудайшье, залуушуулайшье — хүн бүхэнэй эрмэлзэхэ зорилго бии ха юм.

Хэр ехээр ороohо сохиhыень дүн гаргахадаа харахаhаа гадна, мүн даажа байhан техникээ хэр hайнаар абажа ябаhыень, түлишэеэ, тоhо үнжэгээ хэр алмаhыень хараадаа абана.

Үнинэй механизаторнууд залуушуулаа шефтээ абаад, тэдэнэртээ саг үргэлжэ туhалжа, мэргэжэлээ hайн мэдэхэ комбайнер болоходонь туhална.

Комбайнернуудай ажаhуудалайнь эрилтэ хангаха хэрэг мүн лэ hайнаар табигданхай. Полевой стан бүхэндэ улаан булангууд түхеэрэгдэнхэй. Эндэ газетэ, журналнууд, номууд бии. Нэгэ хэды болоод лэ, хөөрэлдөө хэнэ, лекци уншана. Жэшээлхэдэ, hая Л. И. Брежневэй Новороссийск хотодо хэлэhэн үгэ тухай хөөрэлдөө үнгэргөө.

Мүн колхозой агитбригада полевой стануудаар ябажа, уран хурса шүлэг уншажа, дуу дуулажа, солбон гоё хатар наада харуулжа, механизаторнуудые баясуулна.

Тус колхозой таряан ажалай бригадануудта эмхидхэгдэhэн саг зуурын партийна бүлэгүүд таряа хуряалгын амжалтатайгаар ябалгада тон ехэ нүлөө үзүүлээ. Нэгэ жэшээ дурдая. Бригадануудай нэгые даагша Б. Зариповай дээрэлхэдэг, комбайнернуудай үгэдэ анхаралаа хандуулангүй, өөрынгөө дуратай юумэ хээд ябадаг болоходонь, коммунистнууд сугларжа, нүхэрэйнгөө ябадал хэлсэжэ үзөөд, В. Брыковые бригадые даагшаар табяа hэн. Тиигээд залуу ударидагшадаа саг үргэлжэ туhалжа байдаг байха юм.

Коммунистнуудай дурадхалаар совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд таряалан дээгүүр хирэ-хирэ болоод ябажа байдаг. Мүн жэжэ-божо асуудалнууд бригада соогоо хэлсэгдээд, шиидхэгдэдэг болоо.

Игэжэ тус колхоздо таряа хуряалгань амжалтатайгаар ябажа байна. Гектар бүриhөө дунда зэргээр 14 центнер ороohон сохигдоно. Түсэбэй ёhоор гүрэндэ худалдагдаха 12.000 центнер ороohоной орондо, 20.000-ые тушааха социалис уялга абаад, Гэгээтын таряашад унаhан малгайгаа абаха забгүй ажаллана. Энэ зорилгоё дүүргэхэ байhаниинь эли. Хүн бүхэн харюусалгаяа ойлгожо, бүхы арга боломжоёо хэрэглэн хүдэлнэ бшуу.

М. ХЕНЗЫХЕНОВ.

ҮДЭРТӨӨ — КИЛОГРАММААР

Хэдэн бүлэг hубай мал шэмэтэй тунга ногоондо адуулагдан, холын гүүртэнүүдтэ зуhажа байнхай юм. Тээгдэ тосхонhоо зүүлжээ 7 модоной газарта Бэлшэр гэжэ нютагта Хүрбын совхозой Ажалай Улаан Тугай ордено суута малшан Д. Дарижапова 58 буруу харууhалжа байна. Тэрэ мал ажалда хүдэлhөөр үнинэй, ажалдаа нилээд дүршэлтэй болонхой. Харууhалжа байhан малынь хододоо тобир тарган байдаг. Ажалдаа ханамжатай hайнаар хандадаг заншалтай. Нүхэр Д. Дарижапова бурууннуудаа намарай сагта бэлшээри hайнтай газараар адуулан, хүсэ шадалынь улам нэмээн, таргалуулхые оролдоно. Энэ малшан аймаг дотор дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсон, август hарын дүнгөөр бурууннуудайнгаа толгой бүриинь шэгнүүр сүүдхэдээ дунда зэргээр 1000—1009 грамм хүрэтэр нэмээhэн байна.

Гадна дүршэлтэй малшан Е. Бальжинов Гангын-Дээрэ гэжэ газарта гэр бүлэтэйгөө хамта 119 хашараг харууhална. Энэ үхэршэн механизатор байhанаа совхозойнгоо мал ажал хүгжөөлсэхэ зорилготойгоор, өөрынгөө hайн дураар малшан болоhон юм. Нүхэр Бальжинов социалис мүрысөөндэ оролсон, август hарын дүнгөөр hайн гаралсаа hэн. Малайнгаа толгой бүриинь шэгнүүр сүүдхэдээ дунда зэргээр 1000—1200 грамм хүрэтэр нэмээhэн байна.

Юhэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ малай үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэхэ, малайнгаа ашаг шэмые улам нэмээхэ зорилготой тус совхозой малшад габшагайгаар ажаллажа байна.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.
Хори.

Зэдынхидэй үүсхэл дэмжэнэбди

ХЭhЭНЭЙНГЭЭ ЗЭРГЭЭР ХЭШЭГТЭЙБДИ

Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ ниитын адууhа малай зунай харууhа, бэлшээриие hайнаар эмхидхэхэ, малай үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлдэхэ тушаа Зэдын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые бүрин дэмжэнэбди. Мүн энэ аймагай эрхим хонишон, Социалис Ажалай Герой Гасарун Лубсанович Рабдаевай ажалай жэшээгээр хүдэлжэ, эрхим дүй дүршэлыень халан абажа, бүри hайн амжалта туйлаха дуран хүрэнэ.

Минии эрхилдэг отарынхид байгша ондо 100 эхэ хонин бүриhөө 130 хурьга абаhан, хонин бүриhөө 3.790 килограмм ноохо хайшалhан, хурьгадайнгаа шэгнүүрые эхэhээнь hалгаахадаа 23,5 килограмм болгоhон юм. Тиигэжэ аймаг соогоо түрүүлэн, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байнаб.

Манай багахан коллектив республикынгаа түрүү хонишодой дүй дүршэл өөhэдынгөө ажалда хэрэглэдэг заншалтай. Абаhан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула түхэреэн жэлэй туршада оролдонобди. Хонишодой амжалтын эхин — зун, намарай үе гэжэ hанагшаб. Бидэ хонин hүрэгөө зүбөөр бэлшээхэ хэрэгтэ гол анхаралаа табидагбди. Зунай шэмэтэй ногоондо хонидоо зүбөөр адуулжа, таргалуулхын тула малшан бүхэн оролдодог. Теэд олонхи хонишод зунай аяма халуунда hүрэгөө хорёодонь оруулжа, тииругүүлдэг заншалтай. Би энээниинь тон буруу гэжэ hанагшаб. Хонидоо үдэрэй туршада адуулха гэбэл, бэлшээриеэ hайн мэдэхэ хэрэгтэй. Үдын халуунда hүрэгөө тараажа адуулхада hайн. Хушууран бэлшэhэн хонидой хүшэ тамиртайнь ногооной hайниинь эдидэг. Харин тулюур борхи хонидто гэшхэдэhэниинь үлэдэг. Иимэ хонид hүрэгhөө гээгдэхэгүйн тула ябуултадаг, мүртэй hайнаар бэлшэдэггүй, таргалсааршье тулюур байха. Манай Сэлэнгын аймагта гандуушаг зун болоhон, чамар тээшэ хура бороо ороhон юм. Хонидлай хүшэ тамираар тиимэ hайн гэхын аргагүй. Иимэ байдалые хараадаа абажа, эдэ үдэрнүүдтэ, намарай сагта хонидоо шадаал hаа hайнаар бэлшээхэ, таргалуулха асуудалда онсо анхарнабди.

Манай совхозой хонишод түл түрсэеэ үбэлдөө, хабартаа абадаг заншалтай. Энээн тушаа өөрынгөө hанамжа хэдыхэн үгөөр хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Январиин хурьгад hайн, эгээл энэ үедэ шанартай үбhэ, hолоомошье байдаг гэжэ зарим хонишод хэлсэдэг. Бишье энэ үедэ хурьга абаhан хүм. Манай нютагта февралиин хоёрдохи, мартын түрүүшын хахадта хурьга абахада, эгээл таарамжатай үе гэжэ hанагшаб. Энэ харюусалгатай ажалаа үсөөхэн үдэрэй туршада үнгэргэжэ шадаhан хонишодой хурьгадыншье нэгэ жэгдэ, эхэhээ таhалагдаха үедөө нилээд томо, өөдэргэн болоhон байдаг. Мүнөө хонишодой ажалда айхабтар харюусалгатай үе ойртожо байна. Хонидые ороондо оруулха гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ, хүндэ найдахааршье бэшэ. Искусственна үрэжүүлгые тон наринаар, өөрынгөө гараар эрхим hайн саг соо үнгэргэхөөр хараалнабди. Заримдаа үдэртөө 50—60 хони үрэжүүлдэгбди. Тиимэhээ 15—20 хоногой хугасаа дотор үрэжүүлгэеэ эрхим hайнаар үнгэргэжэ болохо юм.

Энэ табан жэл соо жэлдээ 100 эхэ хонин бүриhөө 120 хурьга абажа шадахабди гэжэ би шэбшэжэ, тооложошье үзөөб. Энэ хадаа манай бүлын табан жэлэй түсэб гээшэ.

Тэжээл тухай хоёр үгэ. Үбэлэй үедэ үбhэнhөө, ногоон hолоомоhоо, холимог тэжээлhээ гадна, хонидто модоной шэлбэhэ эдюулхэдэ hайн. Би өөрөө шэлбэhэ бэлдэдэгби. Энэ витаминаар угаа баян тэжээл юм.

Хонишодой мэргэжэл хэр угhаа мэдээжэ гээшэ. Тэрээндэ ямар шэнэ юумэ нэмэжэ болохоб гэжэ hанахаар байдаг. Гэбэшье бидэнэр шэнэ юумэ, түрүү дүй дүршэлые хододоо бэдэржэ, анхаржа байдагбди. Өөрынгөө дүй дүршэлые нүхэдтэйгөө хубаалдахаш. Зүйтэй зүбшэлөөрөө, ажал хэрэгээрээ совхозойнгоо олон хонишодто, илангаяа, залуушуулда туhалаа hэм, туhалжашье байнаб. Залуушуулые шефтээ абажа, тэдэниие түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргая гэжэ хонишод — зуутаниие уряалха байнаб.

Богонёор хэлэхэдэ, өөhэдhөөмнайл бүхы юумэн дулдыдаха, бүхы эршэ зоригоо, шадалаа элсүүлхэ зэргэтэйбди. «Ажал хүдэлмэриин ашаар лэ бэрхэшээлнүүд дабагдадаг», «хэhэнэйнгээ зэргээр — хэшэгтэй байхаш» гэhэн арадай сэсэн мэргэн үгэнүүдые баримталан ябагшабди.

А. АКУЛОВ
Сэлэнгын совхозой ахалагша хонишон, аймагай 1974 оной чемпион.

Табан жэлэй түрүүшүүл

ХУЖАРТЫН ЭЗЭН

ЭНЭ ЖЭЛЭЙ август hарын түрүүшын үдэрнүүдтэ hэн. Тиихэдэ үбhэ хуряалгын хүдэлмэри түлэг дундаа байгаа. Энэ ажал Анаагай совхоздо хэр зэргэ ябажа байнаб гээд hонирхоходомнай:

— Ногооной ургаса урда жэлнүүдэйхиhээ муушаг байжа, үбhэндөө оройшог оргдоо. Тиигэбэшье олохон звенонуудай гэшүүд үбhэ сабшалгын шухала удха шанартайе hайса ойлгожо, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ байна. Илангаяа Хужартa нютагта хүдэлдэг Ендон Абидуевич Ринчиндоржиевай звено бултанhаа hайн дүнгүүдтэй. Өөрөө хэдэн жэлдэ луговодоор хүдэлжэ, ногооной баян ургаса абана. Тэрэниие «Хужартын эзэн» гээд хөөрэлдэдэг болонхой, — гэжэ совхозой директор С. Жамсуев хөөрөө бэлэй. — Ошожо танилсахадатнай болохо. Ажалшан хүн даа.

Аадарай hүүлээр эндэ-тэндэ тогтошоhон шалбаагтай харгыгаар удаахан ябажа, Хужарта нютагта хүрэбэбди. Олохон малай үбэлжээнэй байра. Тойроод харахада үдхэн аад, үндэр ногооной надхаhан үргэн ехэ сабшалангай газар. Хэдэн трактор үбhэ хуряалгын бусад техникэ харагдана. Байрада дүтэлжэ ерэхэдэмнай, хүхюутэй хөөрэлдөөн соностожо, үбhэшэд үдэрэй хоол барижа байба. Ендон Абидуевичтай танилсажа, яаралгүйхэн хөөрэлдэгдөө.

— Үлүү hайнаар хүдэлнэбди гэхын аргагүй. Шадал соогоо ябагданабл даа,—гэжэ нүхэр Ринчин Доржиев аалихаар хөөрөөгөө эхилнэ.—Ногооной ургаса дапшье муу гэхээр бэшэ ааб даа. Гектар бүриhөө дунда зэргээр 15 центнер үбhэн абтана. Мүнөө дээрэ 2000/гаран центнер үбhэ абажа, тюк болгон ябталаад, hүрилөөбди. 7900 центнер үбhэ абаха түсэбтэйбди.

— hайнаар, хаhа сагтань уhалаад, үтэгжүүлгэ хээд байхада, ногоон ургахал юм байна даа, — гээд тус звенодо эмхидхэгдэhэн партийна бүлэгые ударидагша Даша-Цырен Намдакович Базаров хөөрэлдөөндэ оролсоно.

Хужартын үбhэшэдэй звеногой гэшүүдтэй удаахан хөөрэлдэгдөө, тэдэнэй олонхитой танилсагдаа. Тиигээд байхадаа, эндэ ажалаа hайса мэдэхэ, эбтэй эетэй коллектив хүдэлнэ гэжэ ойлгогдобо. Энэ хэрэгтэ дүй дүршэлөөр баян луговод, хэдэн жэлдэ үбhэшэдэй звеное даагша Ендон Абидуевич Ринчиндоржиевай хубита ехэ гээд онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

НЭН ТҮРҮҮЛЭН луговод нүхэр Ринчиндоржиев тухай хөөрэе. Энэ нүхэрэй Хужартада луговодоор ажаллажа эхилhээр табан жэл болобо. Анха түрүүн механизаторай мэргэжэлтэй байhан юм. Тиимэhээ трактор болон хүдөө ажахын бусад техникэ hайнаар мэдэдэг, ямартаньшье hуугаад хүдэлхэ, заhабарилха шадалтай болоhон хүн. Хэрэгтэй болоо hаань, ямаршье трактор «эмшэлээд» табидаг.

Түрүүшын жэлдэ дүршэлгүй байжа, биратай hайн үбhэ абаагүй. Энэньшье ойлгосотой. «Ябаhан хүн яhа зууха» гэhэндэ адли, Ендон Абидуевич үдэр хоногой үнгэрхэ-тума бүри оролдосотойгоор хүдэлдэг, даажа абаhан сабшалангаа саг соонь, hайнаар уhалхын тула hанаата болодог болоо. Тиихэдэ сабшалан дээрээ шадаал hаа ехэ үтэгжүүлгэ гаргахые хүсэжэ ябадаг юм. Нуга сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ асуудалаар совхозойнгоо агрономуудтай хөөрэлдэжэ, зүбшэл заабаринень заабол бэелүүлхын түлөө оролдодог.

Энэ асуудалаар нэгэ жэшээ дурдамаар гээд hанагдана. Байгша оной эхеэр совхозой Буламай отделенидэ минеральна үтэгжүүлгэ (түсэблэгшэдэй гү, али агрономой гэмээр байжа болоо) тон багаар, харин Онинoборскын отделенидэ бардам хүрэхөөр үгтэшэhэн байгаа. Энээнhээ болоо, Хужартын сабшаланда (Буламай отделенидэ ородог юм) тиимэ үтэгжүүлгэ багаар хүртөө. Ехэнхинь ороohоной полидо тараагдахаар хараалагдаhан байшоо. Энээниие hайса мэдэhэн Ендон Абидуевич Онинoборскын отделениин хүтэлбэрилэгшэдтэй үгээ ойлголсожо, хэдыхэн үдэрэй туршада нилээд ехэ минеральна үтэгжүүлгэ Хужартадаа зөөжэ абаа. Тиигээд сабшалангай үшөө хайлаагүйдэ сабшалангаа гаргажа, тарааhан байгаа.

Энэ жэлдэ Хужартын сабшалангай ехэнхи участогай гектар бүридэ хоёр центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Тиихэдэ хэдэн мянгаад тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаhан байна. Сабшалангайнь уhалагдадаг участогууд агрономой заабариин ёhоор 3 дахин уhалагдаа. Зарим участогайнь сабшалан дүрбэ дахин ундалагдаа.

— hайрхаhанай хэрэг бага даа. Энэ жэлэй ногооной ургасын hайн байhан ушарта Онинoборскhоо зөөгдэhэн минеральна үтэгжүүлгэ ехэ туhатай байгаа гэжэ hанагшаб, — гээд Ендон Абидуевич энеэбхилэн хэлэнэ.

Зүб лэ даа. Тэрэнэйл оролдолгоор ондоо отделениhээ үтэгжүүлгэ зөөгдэhэн байгаа бшуу. Энэмнай ажалша хүнэй hэшхэлые элирхэйлэн харуулна гээшэ.

Ендон Абидуевич луговод болоhонhоо хойшо тэрэ участогайнгаа үбhэ хуряажа абадаг юм. Энэ зундаашье оньhожоруулагдаhан звено даажа, Хужартадаа хүдэлөө.

ХУЖАРТЫН үбhэшэдэй звеногой ажал хэрэг урагшатай гээд урид хэлэгдээ hэн. Тиимэ байха ёhотойшье. Ушарынь юуб гэбэл, энэ звеногой гэшүүд ажалай үдэрэй гурим нарииаар баримталдаг байгаа. Үбhэшэн бүхэн урдаа табигдаhан зорилгоёо hайса мэдэрhэн, техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын тула оролдодог байба. Звеногой абаhан социалис уялга, сахилгаан хуудаhан ба дамжуулгын улаан вымпел олоной хараха газарта үлгөөтэй байгаа бэлэй. Үбhэшэдтэй хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг заншалтай. Эдэ бүгэдэ звеное даагша Е. А. Ринчиндоржиевай, партгруппорг Д-Ц. Н. Базаровай оролдолгые, hайн эмхидхэгшэд байhаниие үшөө дахин элирхэйлнэ бшуу.

Тиимэл хадаа Ендон Абидуевичай звеногой гэшүүд тэжээл бэлэдхэлгэеэ эмхитэй hайнаар үнгэргөө ха юм. Үбhэ хуряаха түсэбыншье дүүрэнтэhэн байна. Сабшалангайнь зарим участогай гектар бүриhөө 25—26 центнер эрхим шанартай үбhэн абтаба.

Дээрэ дурсагдаhан хэдэн баримта нүхэр Ринчиндоржиевай «Хужартын эзэн» болоhониие гэршэлнэ гээшэ ха. Энэ нүхэрнай тэрэ нютагта hүүлэй табан жэлэй туршада таhалгаряагүй хүдэлжэ байна. Үбhэ хуряалгын дүүрэмсээр — намартаашье, үбэлдөөшье, хабартаашье тэрэл сабшалан дээрээ хүдэлжэ байхыень харахат.

1973 оной бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгөөр Ендон Абидуевич Эхэ оронойнгоо үндэр хайра шагналда — Ажалай Улаан Тугай ордендо хүртэhэн юм. Үшөө багша Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн баярай медаляар шагнагданхай. Тэрэнэй эрэлхэг зоригтой сэрэгшэ байhаниие дайшалхы хоёр медаль элирхэйлнэ. Гүрэн түрын эдэ орден ба медальнууд Анаагай совхозой бэрхэ луговод нүхэр Ринчиндоржиевай ажалша бэрхэ, зоримгой сэрэгшэ байhанайнь гэршэ болоно.

— Манай Буламай колхоз урдань арай шамай 5—6 мянган центнер үбhэ абадаг hэн. Сабшалангынь яhала ехэ hэн даа. Мүнөө гансахан Хужартын талаhаа 7000 центнер абтана. Энэмнай уhалалга үтэгжүүлгэ хоёрой хүсэн гэжэ hанагшаб. Оньhон техникэшье олон болоо даа, — гэжэ Ендон Абидуевич Ринчиндоржиев хөөрэлдөөнэйнгөө түгэсхэлдэ хэлээ hэн.

Хэлэhэн эдэ үгэнүүд дээрэнь нэмэжэ, «Танай оролдолго аргагүй ехэ» гээд хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

В. ВАНЧИКОВ.
манай корр.
Хори — Улаан-Үдэ.

ШЭНЭ ТАСС hОНИН

ЖОЛООШОДОЙ БҮХЭСОЮЗН[ЫЙ] КОНКУРС

РЯЗАНЬ. (ТАСС-ай [корр.] А. Трофимов). Автомо[биль] жолоошодой бүхэсою[зна кон]курс Рязань хотодо [...] дүүрээ. Автотранс[портна] предприятинуудай эр[хим жо]лоошод класс [...] түргэн ябалгын, ал[...] талаар мүрысэhэн [...] Замай гурим, автомо[билиин] оньhон түхеэрэлг[...] хэр мэдэдэг байh[...] машинын хаанаа [...] дары түргэн олоод, [...] заhаха гэхэ мэтэ [...] конкурсын зачёдто [...] даа.

Эстониин А. Кю[...] Вирк, Латвиин Я. Ка[...] Белоруссиин команд[...] лөөлэгшэ В. Федоров[...] вагай автобусой 1-д[...] кын жолоошон М. Н[...] ский гэгшэд мүрысөө[...] рүүлжэ гараба.

Командаараа түр[үү...]ри эзэлhэн Эстониин [...] жолоошод дамжуулг[...] да хүртөө.

ТҮСЭБhӨӨ[...] ГАДУУР МИЛЛИОН М[...]

ВИЧУГА. (Иваново[кой об]ласть. ТАСС-ай [...] А. Франковский). «[...] профинтерн» фабри[...] лэй эхинhээ хойшо [...] дохи метр бүд түс[...] дуур нэхэгдэн г[...] Түсэбтэ табан жэлэ[й...] дэхи жэлдэ абаhан [...] уялгануудайнь тон [...] пункт болзорhоо ур[...] гэгдээ. Түсэбтэ таба[н...] дүрбэдэхи жэлдэ аба[...] циалис уялгануу[д...] шухала пункт [...] урид дүүргэгдээ.

Продукци бүри [...] тээн гаргахын түлөө [...] лис мүрысөөнэй аш[...] дэлмэришэн бүхэн [...] жалта туйлаа. Түр[үү...] шэ Г. П. Пазбина[...] лээр олон станок [...] дэлхэ гурим тус пре[...] да үргэнөөр дэл[...] Түхеэрэлгэнүүдые [...] шалгалга hалбари [...] нормоhоо 40 процен[...] шэлээ. Мүнөө бү[...] стильщигүүдэй 98 [...] 1975 оной эсэс баг[...] дахаар хараалагда[...] лай бүтээсэ туйлах[...]

Үйлэдбэреэ түрг[...] нэдхэн hэльбэлгэ [...] вэй амжалтада го[...] нүлөөлнэ. Эндэ тех[...] ска 600-гаад шэнэ [...] гэ, хоёр мянган м[...] лон станогууд тод[...] рим цехүүд шэб [...] хеэрэлгэнүүдтэй бо[...]

ТАБАДАХ[...] ХҮН БҮХЭ[...] ДОНОР

КОСТРОМА. [...] корр. В. Пашин). «[...]ный» заводто за[...] санитарно-оборонно[...] ри улам hайжаруул[...] готой Улаан Хэрээ[...] гэмэй республикан[...] нарай хэшээлнүүд [...] лээ. Семинарта [...] тула Россин Ф[...] 80 хотоhоо сугл[...] нүүд заводто зан[...] hон «Донорой ү[...] баадаба. Нютаг[...] Хэрээhэнэй комит[...] лика соохи эрхи[...] гэн юм, тэрэнэй [...] яhала hайн hургу[...] но.

Улаан Хэрээhэн[эй...] hая коллективт[...] хандаба: усалтаhа[...] гые абархын тула [...] ры шуhаар тари[...] Тиимсээрнь арбаа[...] турша соо 62 ху[...] пунктда ерээд [...] нэй ами наhа аб[...] донорнуудай энд[...] ниинь мэдээжэ. [...] хүн шэнги тон [...] тэдэнэй суглар[...] Хэрээhэнэй бүлг[...] Тэйшүүлэй аша [...]

ЭКРАНАЙ ТУhАЛАМЖ[...]

ДОНЕЦК. (ТАС[С-ай корр.] А. Тертычный). [...] 150 гаран дээдэ [...] hуралсалда теле[...] рэглэгдэдэг бол[...] ноор hурадаг [...] зорюулагдажа, [...] лекци дамжуулаг[...] хеэ холбооной [...] хэрэглэхэ юрэн[...] бүхэсоюзна програ[...] дотор бии болго[...] лагдана. Телевид[...] лэн зааха метод[...] далнуудые шэнэ[...] зууд хоорондын [...] рэ эдэ ушарнуу[...] дөө. 11 республ[...] лэгшэдэй уулз[...] политехническэ [...] болоhон байна. [...] тын эгээл үнин[...] тудта 400 хүн[...] шагнаха лекци [...] дамжуулагдадаг [...] хэн шагнагша[...] байха аргатай [...]

Семинарта [...] ороной дээдэ hур[...] сэгсолhон [...] баталан абаа.

...НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

(...эсэл. Эхининь 1-дэхи нюурта).

Хүндэтэ нүхэр Хонеккер!

Хүндэтэ нүхэд!

...имэ ехэ үнэтэй сэнтэй ...алай түлөө Германиин ...мократическа Республи...ын гүрэнэй Совет болон ...ительствада халуун баяр ...наб.

...ам тухай һайн үгэнүүдые ...эйтнай түлөө Танда ...хүргэнэб. Эдэ бүгэдые ...й Ленинскэ партиин нэн ...тын интернационалис по...ые мэдэрһэн ушар гэ..., манай агууехэ совет ...та аха дүү ёһоор хандал...тэмдэг гэжэ харанаб.

...имэ ушар байдалда ээм ...тушэлсэн, суг гаталһан ...харгы зам тухайгаа бо...о болохомнай зүб. ...ние би юрын дурдалга ...һананагүйб. Үргэн ехэ ...мическа хани харилсаа ...уулгатай холбоотой хэрэ..., ГДР-эй уласхоорондын ...ал бэхижүүлхэ талаар ...ын алхамууд, эб найрам...й, уласхоорондын аюул...байдалай, аша туһада ...һэн һаналаа нэгэдэнги ажал ябуулгануд һанаанда ороно.

Бэе бэеэ гүнзэгыгөөр ойлголсохо, бэе бэеынгээ амжалтада үнэн зүрхэнһөө эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, бүхы гол шухала асуудалнуудаар ашатай туһатайгаар һаналаа нэгэдэнги байха — эдэ бүгэдэ манай харилсаануудай үнэхөөр интерналис харилсаануудай шэнжэ шанар болоһон ба энээгээрээ илгардаг һэн.

Танай республикын 25 жэлэй ойн эдэ үдэрнүүдтэ иигэжэ онсолон тэмдэглэхэмни гэбэл, КПСС-эй Центральна Комитет, ЦК-гай Политбюро, Советскэ Союзай правительство, манай партинуудай, оронуудай, арадуудай хани барисаае саашадаашье бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ хүсэлтэй юм. Танай бүхы хэрэгүүдэй, үүсхэлнүүдэй талаар, хүндэтэ нүхэд, таанадтай суг хамта бди! (Альга ташалган).

Би хүндэдэнь байгуулагдаһан, нэрыень зүүһэн орден абажа байхадаа, коммунис хүдэлөөнэй мүндэлгэтэй холбоотой энэ нэрые зүүһэн хүн тухай мүн лэ бодомжолноб.

Карл Марксын, Фридрих Энгельсэй һургаал, Владимир Ильич Ленинэй гайхамшагаар хүгжөөһэн, үргэлжэлүүлһэн энэ һургаал 150-яад жэлэй туршада хүнүүдэй ухаан бодолые бэедээ татажа байна. Научна хараа бодол болохо марксизм-ленинизмдэ үнэхөөрөө дундаршагүй хүсэнэй, ажабайдалтай нягта холбоотой байһанай эшэ үндэһэн бии юм. Энэнь революционно практика болоно.

Гээгдэнги, хүгжэсэгүй ба хуушанай үзэл бодол баримталха бүхы ушарта эсэргүүсэдэг энэ һургаал мүнөөнэй эрдэм наукын, политическэ ухаан бодолой, революционно ажал ябуулгын бүхы туйлалтануудаар нэбтэрэнхэй юм. Тэрэ хадаа хэтэ мүнхэдөө һалбаран ургажа байһан шэдитэ модон шэнги саг үргэлжэ хүгжэдэг, шэнэ үзэл бодолоор, һургаалаар баяжажа байдаг юм.

Тиимэл дээрэһээ бидэнэр марксизм-ленинизм соо мүнөө үе сагай эгээн шухала асуудалнуудта харюу олонобди. Тинмэл дээрэһээ энэ һургаалай үндэһөөр ажалшадай зол жаргалай түлөө тэмсэлые ами наһанайнгаа хэрэг гэжэ тоолодог олон миллион хүнүүд жагсадаг байна. Тиимэл дээрэһээ энэ һургаалтай, марксистско-ленинскэ уг зорилгонуудай түлөө тэмсэлтэй хүн түрэлтэнэй эгээн һайн һайхан этигэл найдабари холбоотой байдаг юм.

Энэ тэмсэлдэ, Маркс, Энгельс, Ленинэй захяануудые бэелүүлхэ талаар бүхы оронуудай коммунистнуудай түүхэтэ ажал хэрэгтэ хабаадаха гээшэ агууехэ харюусалга, агууехэ жаргал мүн. Научна коммунизмын үндэһэ табигшын нэрэ зүүһэн орден хадаа үндэр дээдын зоригжуулхы хүсэн намда болоно үгэхэ байна.

Хүндэтэ ханинар! Үшөө дахин үнэн зүрхэнэй баяр!

(Удаан үргэлжэлһэн альга ташалган).

...ВЕНОГУУДЫЕ ТАБИБА

...БЕРЛИН. (ТАСС-ай тус... корр.). КПСС-эй ЦК-гай ...ральна секретарь нүхэр ...И. Брежнев түрүүтэй ...ет партийно-правитель...нна делегаци Германиин ...мократическа Республи... тогтоогдоһоор 25 жэлэй ...й дашарамдуулан, фа...һаа, милитаризмһаа хо...лгоодто зорюулжа, Унтер ...Линден үйлсэдэ бодхоог...он памятнигай дэргэдэ ...бриин 6-най үдэр венок ...ба.

...СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэ... секретарь Э. Хонеккер, ...манин Демократическа ...убликын бусад партийна ...гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд ...р Ден Линден үйлсэдэ... памятнигай дэргэдэ СЕПГ... ЦК-гай, ГДР-эй Гүрэнэй ...эдэй ба Министрнүүдэй ...едэй үмэнэһөө венок та...

...Совет нүхэдүүд, ГДР-эй ...лбэрилэгшэд минутын ...ада дуугай зогсожо, фа...һаа, милитаризмһаа хо...лодой дурасхаалые ...он хүндэлбэ.

...сүлөөлэгшэ — Совет Ар... мүнхэ баатаршалга хэ...ые мартагдахагүй. Фа...да эсэргүү, арадуудай ...тэ байдалай ба зол ...алай түлөө тэмсэлдэ ами ...а үгэһэн совет сэрэгшэдэй дурасхаалые мүнхэлһэн Берлиндэхи Трептов-парк тээшэ арадай зүргэ хэзээшье үгы болохогүй.

Нүхэд Л. И. Брежнев, А. А. Гречко, А. А. Громыко, П. М. Машеров, К. Ф. Катушев, Литвагай КП-гэй нэгэдэхи секретарь П. П. Гришкявичус, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо И. В. Архипов, СССР-һээ ГДР-тэ байдаг элшэн сайд М. Т. Ефремов октябриин 6-да Трептов-паркда ошоо.

Эдэнтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагшанар К. В. Русаков, А. М. Александров, бүлгэмэй түрүүлэгшэ, Телевидениин ба радио-дамжуулгын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ С. Г. Лапин түрүүтэй ГДР-тэй хани барисаа бэелүүлдэг совет бүлгэмэй делегаци, Советскэ Союзай Маршал В. И. Чуйков түрүүтэй Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай олон ветерануud, Германида байдаг совет сэрэгүүдэй бүлэгэй командовани, Совет посольствын хүдэлмэрилэгшэд ошолсобо.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штоф, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Х. Зиндерман, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, гэшүүдтэ кандидадууд, республикын правительствын гэшүүд Трептов-паркда ерэбэ.

Памятнигай дэргэдэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө Совет партийно - правительственна делегациин венок табихадань, траурна хүгжэмэй аялга зэдэлбэ. Веногой улаан лентэ дээрэ: «Арадуудые фашизмһаа сүлөөлхын түлөө байлдаануудай үеэр унаһан совет сэрэгшэдтэ» гэжэ бэшээтэй.

Хүшөөгэй дэргэдэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө венок табигдаа.

Тэрэшэлэн дайнда хабаадаһан совет ветерануудай үмэнэһөө, ГДР-тэй хани барисаа бэелүүлдэг совет бүлгэмэй үмэнэһөө веногууд табигдаба.

Совет нүхэдүүд, ГДР-эй хүтэлбэрилэгшэд минутын туршада дуугай зогсожо, совет сэрэгшэдэй дурасхаалые ёһолон хүндэлөө.

Энэ түүхэтэ үдэр Берлинэй олон мянган ажалшад Трептов-паркын дэргэдэ суглараба. Сүлөөлэгшэ — Совет Армиие гүн ехээр хүндэлдэг байһанай тэмдэг болгон, памятнигай дэргэдэ ГДР-эй ниислэл хотын партийна, ниитын ба залуушуулай эмхинүүдэй үмэнэһөө веногууд табигдаа.

Удаа тээнь Совет партийна-правительственна делегаци ба ГДР-эй хүтэлбэрилэгшэд Фридрихсфельд тээшэ ошобо. Нүхэр Л. И. Брежнев, Совет делегациин гэшүүд эндэ, немец революционно хүдэлөөнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшадта зорюулжа бодхоогдоһон памятнигай дэргэдэ веногуудые табяа.

Нүхэр Э. Хонеккер, республикын бусад хүтэлбэрилэгшэд СЕПГ-гэй ЦК-гай, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө памятнигай дэргэдэ венок табиба.

Унтер Ден Линдендэ, Трептов-паркда, Фридрихсфельддэ веногуудые табилгын үеэр хүндэлэлэй харуулнууд жагсаагдаһан, СССР-эй ба ГДР-эй гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдэһэн байна.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ЗАВОДОЙ АЖАЛАЙ НАМТАР

ПРАГА. Жэлэй түсэбые нэгэ процентээр үлүүлхэ, жэлэй дүүрэтэр хэдэн зуугаад мянган крон сэнтэй түүхэй эд болон материалнуудые арьбалан алмаха, цехүүдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ — Карпатско-Дукельска байлдаануудай 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ Прагын «ЧКД-Дукла» заводой коллектив иимэ нэмэлтэ социалис уялгануудые эдэ үдэрнүүдтэ абаба.

Промышленна элдэб котелнуудые, уһа сэбэрлэхэ түхеэрэлгэнүүдые, теплоэлектростанцинуудай түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргадаг энэ завод — Чехословакиин машина бүтээдэг хүдэлмэришэдэй хүдэлөөнэй болон үйлэдбэриин баян дүй дүршэлэй алдарта түүхэтэй хуушан предприятинуудай нэгэн мүн.

Арадай засагай жэлнүүдтэ продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 14 дахин ургаа, бүтээн гаргадаг продукциин техническэ хэмжээн нилээд дээшэлээ.

«ЧКД-Дуклын» продукци хилын саанахи оронуудта, нэн түрүүн СССР, ГДР, Венгри, Польшодо худалдагдадаг.

Һүүлэй жэлнүүдтэ завод социалис харилсан туһалалсалгын холбооной бүлэг программын зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлнэ. СЭВ-эй оршондо ЧССР, ГДР болон СССР-эй хоорондо хэлсээн баталагдаһан байна. Тэрэнэй үндэһөөр «ЧКД-Дукла» промышленна тусхай түхэлэй котелнуудые бүтээжэ, аха дүү оронуудта эльгээдэг болохоор мэргэжэхэ юм.

ШУХАЛА БАРИЛГА

БЕЛГРАД. Югославиин ехэ барилгануудай нэгэн болохо Зеницын металлургическа комбинадые үргэдхэлгэдэ табан мянга гаран хүдэлмэришэн хабаадана.

Советскэ Союзай туһаламжаар хэгдэжэ байһан энэ барилгын Югославиин экономикодо ямар удха шанартай байһыень сэгнэхэнь бэрхэтэй. Мүнөө комбинат жэлэй турша соо миллион үлүүтэй булад хайлуулдаг байна. Шэнэ хүсэнүүдэй үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхэдэ, булад хайлуулга хоёрһоо үлүүгээр ургаха юм. Булад хайлуулдаг шэнэ цехтэ техникын шэнэ туйлалтанууд нэбтэрүүлэгдэхэ. Мүнөө үедэ эндэ түмэр зүйлнүүдэй дүрбэнэй гурбан хубинь хабсаргагдаад байнхай. Бүхы шухала түхеэрэлгэнүүдтэл адли, эдэнь Советскэ Союзһаа асарагдаа.

Совет «Ленгипромез» институдай мэргэжэлтэд Зеницэдэ шэнэ доменно пеэшэнэй проект табижа үгэһэн байна. Тэрэнь мүнөө эндэ хүдэлжэ байһан гурбан пеэшэнһээ ехэ шэрэм хайлуулха шадалтай. Энэ пеэшэн совет шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаха.

Шэнэ Зеницын барилгашад эршэтэйгээр ажаллажа байна. Ондоо барилгануудһаа ажалай эстафетые дамжуулан асарһан хүнүүд эндэхи барилгашадай дунда олон.

Шэнэ Зеницын барилгын талмай дээрэ ородоор хөөрэлдэхые, дуулажа болоно. Югослав хүдэлмэришэдтэй ехэ нүхэсэл, бата харилсаа холбоо тогтооһон бүлэг совет мэргэжэлтэд эндэ хүдэлжэ байдаг юм.

ХАНИ БАРИСААНАЙ ТҮЛӨӨ

БЕРЛИН. Хани барисаанай кабинедүүд — германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй ГДР-тэхи заводууд, олон барилгануудта, эмхи зургаануудта, хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудта байгуулагдадаг мэдээсэлэй болон зүбшэлэлгын пунктнууд мүн. Соведүүдэй орон тухай, тэрэнэй эб найрамдалта политика тухай эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлхэдэнь, совет үйлэдбэриин түрүүшүүлэй ажалайнь дүй дүршэлтэй, шэнэ аргануудтай республикын ажалшадые танилсуулхадань, эдэ кабинедүүд ехэ туһа хүргэнэ.

Мүнөө үедэ хани барисаанай 800 гаран кабинет республикын хото городуудта, һуурин тосхонуудта хүдэлнэ. Гансал энэ жэлдэ эдэ кабинедэй үнгэргэһэн элдэб хэмжээ ябуулгануудта 300 мянган хүн хабаадаа.

Галле округой эдэбхитэйгээр хүдэлжэ байһан кабинедүүдэй ажал ябуулга тухай алдар суу илангаяа холуур таранхай. Эндэ иимэ 120 кабинет эмхидхэгдээ. СССР-эй ажабайдал тухай кабинедүүдэй эмхидхэһэн выставкэ энэ промышленна райондо ажаһуугшадые ехээр һонирхуулаа. Оронойнгоо ойн баярай һайндэрые угтуулан, германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй эдэбхитэд «Германо-совет хани барисаан ба ГДР-эй 25 жэлэй ой» гэһэн зүйл бэлдэжэ байна.

Карл-Маркс-Штадай Фриц Геккертын нэрэмжэтэ станок бүтээлгын заводтохи хани барисаанай кабинедэй дүй дүршэл һонирхолтой юм. Заводой газетэтэй хамта, СССР болон социалис хани харилсаата бусад оронууд тухай викторинануудые эдэ кабинедэйхид жэлэй туршада гурба дахин үнгэргэдэг заншалтай. Социалис экономическа харилсаа холбооной амжалтанууд, предприятиин энэ хэрэгтэ оруулһан хубита, мүн совет ухаалан зохёогшодой һүүлэй амжалтанууд тухай ходо мэдээсэжэ байха гээшэ кабинедэй уялга болоно.

«ШВАРЦЕ ПУМПЫН» АЖАЛАЙ ЭРШЭ

БЕРЛИН. «Шварце Пумпе» — ГДР-эй газохимиин ехэ комбинат. Промышленностьда болон ажаһуудалда хэрэглэгдэдэг 6—10 миллион кубическа метр газ гэхэ гү ,али республикын үйлэдбэрилэн гаргадаг энэ түүхэй эд болон түлишын 60 процентые «Шварце Пумпе» үйлэдбэрилдэг байна.

Котбус округто хүрин шулуун нүүрһэнэй хэбтэшын нөөсэ дээрэ комбинадые бариһан ушар хадаа түсэбтэ хоёрдохи табан жэлэй габшагай барилга болоо һэн. Эйзенхюттен-штадта бариг даһан «Ост» гэжэ металлургическа комбинадтал адли, «Шварце Пумпын» барилга ГДР-эй залуушуулай, тэрэнэй дайшалхы ударидагшад — ОСНМ-эй габшагай барилга гэжэ соносхогдоо бэлэй. Комбинадай 17 мянган хүнтэй коллективэй ехэнхи хубинь залуушуул юм.

ГДР-эй болохоёо байһан 25 жэлэй ойн хүндэлэлдэ энэ жэл комбинадта габшагай ажалай жэл гэжэ соносхогдонхой.

Совет ухаалан зохёогшодой жэшээгээр материал болон хүдэлмэриин саг алмаха, үйлэдбэриин һааталгые уридшалан зайсуулха, ажалдаа голодоһо гаргахагүй гэһэн хүдэлөөн «Шварце Пумпе» комбинадта үргэнөөр дэлгэрээ. Комбинадай бүхы бригаданuудай гурбадахи хубинь германо-совет хани барисаанай нэрэмжэтэ бригадын үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

МАЛ АЖАХЫ УРГАН ХҮГЖЭНЭ

ГАВАНА. Мал ажалай ехэ ехэ фермэнүүд Кубын хүдөө нютагые шэмэглэн гоёодог болонхой.

Революциин һүүлээр бүхы провинцинуудтань 200—300 толгой малай жэшээтэ һайн бүлэг барилганууд бодхоогдонхой. Эдэнь машинаар үнеэ һааха, оньһон аргаар тэжээл хубаарилан үгэхэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Иимэ фермэнүүд хэдэн зуугаад болоо.

Малаа жэлэй ган гасуур үедэ тэжээлээр дутамаггүй хангахын тула үндэр баян ургаса үгэдэг бэлшээринүүд үргэдхэгдэнэ, тэдэнние уһалха, силос дараха ажал хэгдэдэг болонхой.

Сүлөөтэ олтирогой малшад оронойнгоо арад зониие һүөөр, сагаан эдеэгээр дүүрэн хангаха зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлжэ байдаг.

НИИСЛЭЛ ХОТО УРГАН ҺАЛБАРНА

БУХАРЕСТ. Румыниин ниислэлэй Колентина гэжэ хуушанай район Бухарестын гоё һайхан районуудай нэгэн болонхой. Урдань эндэхи нэгэ дабхар заахан гэрнүүдтэй уйтахан, тооһо шоройдо дарагдаһан үйлсэнүүдтэ үгытэйшүүл, уран гартан, жэжэ наймаашад ажаһуудаг, багахан парикмахерсканууд, гуталай арһаар юумэ оёдог мастерскойнууд, багахан магазинууд байдаг һэн.

Колентиные мүнөө танихаар бэшэ болоо. Ниислэлэй түбһөө энэ үйлсэ руу ошоходотнай, найма-арбан дабхар гэрнүүдтэй, асфальтаар хушагдаһан дардам харгытай үйлсэнүүд урдатнай харагдаха. Магазинууд гэрэлгэй витринэнүүдээрээ ялалзан, танние угтаха, кафе болон ресторанууд танние урин байха. Байшан гэрнүүдые тойроод үнгын һайхан сэсэгүүдтэй, гоёолтын һөөгүүдтэй клумбанууд тариганхай.

ВНР-эй ГҮРЭНЭЙ АЖАХЫНУУДАЙ БАЯРТА ОЙ

БУДАПЕШТ. Байгуулагдаһаар 25 жэлэйнгээ ойе энэ жэлдэ тэмдэглэжэ байһан Венгриин гүрэнэй ажахынууд арадай засагай жэлнүүдтэ алдарта зам гаталаа. Социалис хубилалтануудай ашаар байгуулагдаһан гүрэнэй эдэ ажахынууд хүдөө ажахын продукт үйлэдбэрилгые нилээд дээшэлүүлээ. Нэгэ хүнэй хүртэсэдэ абажа харабал, продукциин шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ гүрэнэй ажахынуудта хорин табан жэлэй турша соо таба дахин ургаа.

ХАНИ БАРИСААНАЙ ХОЛБООНОЙ ЗЭРГЭНҮҮД УРГАНА

ПРАГА. Чехословак-совет хани барисаанай холбооной зэргэнүүд ургана. Гансал Словакиин Социалис Республикада Чехословак — совет хани барисаанай холбооной гэшүүд 634 мянгада хүрөө.

Энэ хадаа элдэб наһанай, элдэб мэргэжэлтэй, коммунистнууд болон партийна бэшэ хүнүүд болоно. Тэдэнэр Чехословакиин олониитые СССР-эй бүхы амжалтануудтай, тэрэнэй гадаадын эб найрамдалта политикын зорилгонуудтай танилсуулна. Чехословак-совет хани барисаанай холбооной ажал ябуулгада залуушуул ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Орон дотор энэ холбоон бүхыдөө 1 миллион 700 мянган гэшүүдтэй. Байгша оной түрүүшын хахадта 145 мянган хүн холбооной гэшүүн болоно орһон байна. Энэ үе соо тус холбооной эхин эмхинүүд 1.050-һаа 24.180 хүрэтэрөө олошорһон байна. Ехэ ехэ предприяти, хүдөө ажахын кооператив болон гүрэнэй ажахы, һургуули, эмхи зургаан, сэрэгэй подразделени бүхэндэ эхин эмхи бии юм. Манай арадуудай, хоёр ороной хани барисаае гүнзэгырүүлхэ хэрэгтэ эхин эмхинүүд ехэ хубитаяа оруулдаг байна.

Н. К. Рерихэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо

...РАН ЗУРААША, ПОЭТ, ШЭНЖЭЛЭГШЭ

...ран зурагта дуратай... поэдүүд, эрдэмтэд, ...огууд Н. К. Рерихэй ...өөр 100 жэлэй ойе ...тэмдэглэжэ байна. ...зурааша Н. К. Рери... ажал ябуулга шэнжэ...хэдэ, уран зураг, ...гууд, шэнжэлэлгын ...мэринүүдэй хоорондо ...хилэ илгаае олохонь ...й. Эсэшэ сусашагүй ...иншан залуу байхадаа, ...аа Грек орохо за... ябажа гараһан байха ...

...нэй һүүлээр Н. К. ...Европын хүнэй оройе ябаагүй Түбэд, Ги...оронуудаар аяншалаа. ...һүүлдэ эрдэм шэн...ын Гималайн инсти...байгуулаа, хэдэн зуун ...зураг бүтээгээ.

...К. Рерихэй хуби заяан ...ше хүнгэн байгаа... Хори гаран жэлэй тур... Энэдхэгтэ ажаһуугаа. ...орон Россидаа буса... гэжэ байтараа, ...бараа.

...лайн хадануудай хор... Кулу голдо хабса... мухарижа унаһан ...шулуун хэбтэдэг. ...агууехэ ород ...-Николай Рерихэй» ...алые мүнхэлһэн «Эб ...мандаха» гэжэ ... тэрэ шулуун дээрэ ...тэй юм.

..., тэрэнэй гэр бүлын... Индиин агуу хүнүүд — ...Ганди, Джавахар... Неру, Рабиндранат Та...эдтэй ехэ нүхэсэдэг ... юм. Энэдхэг орондо ... нэрые ехэ хүндэлэн ..., «Гуру» — «багша» ... үгэ заатагүй нэмэдэг ... уран зураашын зохёо...лда Росси Инди хоё... образууд нэгэдэн, нии...һон байдаг. Үшөө ...эндо Рерих өөрөө дэб...оо иигэжэ тэмдэглээ ... «Хаанашье хоёр темэ ... байгаа — Русь Ги... хоёр».

...хүшэр хуби заяае ...адлэхэ зуураа, түрэ...россингаа образые бү... соогоо абажа яба...

... орон — Русьтаа зо... иимэ үгэнүүдые ... һэн: «Агуу ехэ ... шинии оюун бодолой ... баллигуудые, шинии ...агүй гоё һайханиие, шиниии дууһашагүй гүн гүнзэгые бүхы дайдада, бүхы хизаарта хамгаалан аршалхабди»... Эдэ үгэнүүд мүнөөшье һүртэйгөөр зэдэлнэ.

Эхэ орондоо Рерихэй инаг дуратай байһаниинь тэрэнэй бүхы уран зураг, искусство соо эли тодоор харагдана. Эртэ урдын домогууд, Русь ороной суута түүхэ соо тэрэ өөрынгөө зурагуудай темэ олодог байгаа. Залуу Рерихэй дипломно хүдэлмэри — «Элшэн» гэһэн гайхамшагта зураг тэрэниие суута гаргаа һэн. Л. Толстойн, В. Стасовай үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн энэ зурагые П. Третьяков выставкэ дээрэһээнь сэхэ абаһан юм. Тиигэжэ 1897 онһоо энэ зураг суута музейдэ табяатай байдаг.

Рерихэй бүхы зохёолнуудай дүүрэн хүсэд каталог үшөө табигдаадүй. Тэрэнэй зохёохы ажалые шэнжэлэгшэд дүтэрхы иимэ тоо нэрлэдэг: долоон мянган зураг. Тэрэнэй зурагууд дэлхэйн нилээд олон музейнүүдэй ханануудые шэмэглэнэ. Тиибэшье тэрэнэй эрхим зохёолнууд манай орондо байдаг. Уран зурааша наһа барахынгаа урда тэдэнээ манай орондо захин үгөө һэн.

«Город барина», «Далайн саанахи айлшад», «Керженцэдэхи сеча», «Славянууд» гэһэн сери, «Зүүн зүгэй багшанар», «Гималайнууд» болон ондоо зурагуудынь хүнүүдэй баатаршалга, аха дүүгэй барисаан, газар түбиин гоё һайхан тухай дуулана. «Пентелеймон-эмшэлэгшэ», «Кришна» гэһэн бүтээлнүүдынь хүнэй сэдьхэлэй гоё һайхан, хүнэй ухаанай сэсэн мэргэн тухай хөөрэнэ.

Эхэ оронойнгоо түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэдэг хүнүүдтэ агуу уран зурааша өөрынгөө «Жанна Д'арк», «Микула Селяниновна», «Рыгден-Джапо дуун» гэһэн зурагуудаа зорюулна. Мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ тэрэнэй бүтээһэн «Ородой сери» гэһэн зурагуудынь мүн эрэлхэг зоригто хүнүүд тухай хөөрэнэ. Русь оронние харин дайсадһаа хамгаалан бодоһон баатарнуудай образуудые Рерих уран гоёор харуулхадаа, совет арадай илаха байһанда тон гүнзэгыгөөр этигэдэгээ эндэ баталан гэршэлээ һэн. «Гималайн сери» гэһэн зурагуудыень харахада, «хүрин тахал» — фашистнуудта тэрэнэй ехэ дурагүй, үзэн ядажа, зэбүүрхэжэ байһаниинь эли тодо ха юм. Эдэ зурагуудынь агуу уран зураашын зохёохы ажалай үндэр дабаан болоно бшуу.

«Рерихэй зурагуудые үгөөр тайлбарилан хэлэхын аргагүй — эндэ гансал нюдэн, сэдьхэл хэрэгтэй» — гэжэ совет гайхамшаг уран зурааша К. Ф. Юон хэлээ һэн. Рерихэй зохёохы ажалые һайнаар ойлгон шэнжэлхэ хэрэгтэ тэрэнэй уран долгито шүлэгүүд туһална. Тэрэнэй шүлэгүүдтэ тэрэ үеын зохёолшод, поэдүүд үндэр сэгнэлтэ үгэдэг һэн. Гайхамшаг образуудтай тэрэнэй шүлэгүүдые, сэсэн мэргэн үгэнүүдыень М. Горький «Уран бэшэгүүд» гэжэ нэрлэһэн юм. Тэрэ шүлэгүүд хадаа гайхамшагта зурагуудайнь үргэлжэлэл, удхаяа андалдаһан зохёолнууд болоно.

Хүнэй аша туһын, тэрэнэй һайн һайхан сэдьхэлэй түлөө агуу уран зурааша, поэт, эрдэмтэ бүхы наһаараа оролдожо, зохёохы уран ажалдаа үнэн сэхээр алба хээ.

Л. БЕРНАСКОНИ,
ТАСС-ай корр.

ТАЛЫН МЁД

КУСТАНАЙ. (ТАСС-ай корр.). Кустанайн областьдо мёд суглуулжа дүүргэбэ. Хэды ган гасуур зунай болоошье һаань, зүгышэд ехэ амжалта туйлаа.

Область дотор 80 колхоз, совхоз промышленна аргаар зүгы үсхэбэрилдэг юм. Эдэнэр зүгын 6 мянга шахуу үүртэй. Һүүлэй жэлнүүдтэ эндэ люцернэ, донник, гэршүүхэ гэхэ мэтын мёдоор элбэг ургамалнуудые тариха талмайнууд нилээд үргэдхэгдэһэн байна.

Молдавиин ССР-эй 50-жэлэй ойе угтуулан

МОЛДАВИИН ВИНОГРАДАЙ ПЛАНТАЦИНУУД ДЭЭРЭ

АЛИМ жэмэсэй орон гэгдэдэг Молдавиин урин дулаан уларилтай, үрэжэлтэ һайхан үргэн нэлэнхы газар дээрэ виноград хуряалгын халуун хаһа саг түлэг ябажа байна. Эндэхи Новоаненска районой «Красная Бессарабия» колхозой виноградай плантацинууд дээрэ колхознигуудай эршэ зоригто ажалаар ургуулагдажа, наранай элшэ бэедээ шэнгээһэн алим жэмэсэй баян ургаса хуряан абтана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: колхозой эрхим ажалшадай нэгэн, звеньевой комсомолка Тамара Курбет.

КИШИНЕВ городой Сүлөөрэлгын талмай дээрэхи шэнэ байшангууд.

ТАСС-ай фотохронико.

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ» бэшэһэнэй һүүлээр

„ЭЗЭГҮЙ БЭЛШЭЭРИ, ЭСЭСГҮЙ ГАРГАША“

Иимэ гаршагтай корреспонденци манай газетын байгша оной июлиин 16-най номерто толилогдоһон юм. Загарайн аймагай Онохойн совхоз хоёр жэлэй саада тээ олон жэлэй һайжаруулагдаһан бэлшээри түхеэрһэн байгаа. Тэрэниие түхеэрхын тула нилээд ехэ мүнгэ зөөри гаргашалагдаа һэн. Теэд тэрэ бэлшээринь мүнөө дээрээ муугаар ашаглагдана, хорёонь саг соогоо заһабарилагданагүй гээд тэрэ корреспонденци соо хэлэгдэһэн юм.

Корреспонденци соо хэлэгдэһэн баримтануудай мүрөөр хэмжээ абахынь тула партиин Загарайн райкомдо газетын редакци хандаһан байгаа.

«Энэ корреспонденци саг соогоо газетэдэ толилогдоо, дурсагдаһан баримтануудынь булта зүб гэжэ шалгалтын үедэ элирүүлэгдэнхэй. Олон жэлэй һайжаруулагдаһан бэлшээриие саашадаа зүбөөр ашагладаг болохо талаар совхозой дирекци, партийна комитет зохихо хэмжээнүүдые хараалһан байна.

Олон жэлэй һайжаруулагдаһан бэлшээриие харууһалха, зүбөөр ашаглаха хэрэг ажахын гидротехник нүхэр Нечталенко гэгшэдэ даалгагдаба. Бэлшээриин хорёо һайнаар заһабарилагдаа. Олон жэлэй бэлшээриин газарай хүрьһэ һайжаруулха талаар тусхай хэмжээнүүд хараалагдаа, саг соогоо уһалагдаһан байна» гээд КПСС-эй Загарайн райкомой секретарь нүхэр Сахаровский Ю. М. манай редакцида һаншаг мэдээсээ.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

„ЯБАХАЛ БОЛООЛ ДАА“

— Зай, Владимир Доржиевич, Култук станци ошохо болобот, — гэжэ Туранай совхозой автомашинын гаражые даагшын хандахада:

— Машина гэмгүй һайн, ошохол болоол даа, — гэжэ хэлээд, Владимир Доржиевич Дымшеев гаражһаа гарадаг заншалтай.

Владимир Доржиевич арбан жэл шахуу түрэл совхоздоо автомашинын жолоошоноор хүдэлнэ. Тэрэ бүри багаһаа техникэдэ дуратай һэн. Һургуули дүүргэмсээрээ, трактористын курса дүүргээд, «булад хүлэгые» жолоодожо, алтан таряа ургуулаа.

Владимир Доржиевич аймагай эрхим жолоошон гэһэн нэрэ зэргэтэй болоод, совхоздоо амжалтатайгаар хүдэлжэ байна. Машинадаа эзэн ёһоор хандажа, саг болзор соонь техническэ харууһа хэдэг, заһабарилдаг юм. Тиимэһээ машинань аян замда гарахаар ходоодоо бэлэн байдаг.

Энэ жэлэй ургаса хуряалгада В. Д. Дымшеев эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Поли дээрэһээ таряа зөөхэ зуураа үдэрэйнгөө даабари 130—150 процент дүүргэжэ, сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябаа. Тэрэнэй фото-зураг аймагай Хүндэлэлэй самбарта гаргагданхай.

Һаяхан совхозой дирекцидэ баяртай мэдээсэл ерэбэ. «Туранай совхозой эрхим жолоошон Владимир Доржиевич Дымшеев республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ болоо» гэжэ тэрэ мэдээсэл соо хэлэгдэһэн байгаа бшуу.

Р.-С. СЫМБЕЕВ.

УРМАШАМА УРИЛДААН

„Правда Бурятии" газетын шанда хүртэхын түлөө заншалта XXXIX эстафетэ

«Правда Бурятии» газетын шанда хүртэхын түлөө заншалта XXXIX эстафетэ байгша оной октябриин 6-да республикымнай ниислэл хотын түбэй талмай — Советүүдэй талмай дээрэ боложо үнгэрбэ.

Үглөөнэй 10 саг. Заншалта XXXIX эстафетэдэ хабаадаһан 80 гаран командын гэхэ гү, али 1000 шахуу хүнгэн атледэй парад баярай оршон байдалда нээгдэжэ, «Правда Бурятии» газетын редакторай орлогшо П. Л. Натаев спортсменүүдые халуунаар амаршалаад, урилдаанай харгы дээрэ үнэн сэхээр, үсэд нэтэрүүгээр тэмсэн, илажа гарахыень хүсэһэн байна.

Удаань мүрысөөнэй ахамад судья А. И. Сластин эстафетын гурим тухай, хүнгэн атледүүдэй ямар бүлэгүүдтэ хабаадажа, урилдаха байһан тухай хэлэжэ үгэбэ.

Найман бүлэгөөр үнгэргэгдэхэ эстафетын мүрысөөн үглөөнэй 10 час 30 минутада эхилээ.

Улаан-Үдын техникумүүдэй, институдуудай түлөөлэгшэд урилдаанай харгы дээрэ түрүүлэн гаража, мүрысэдэг заншалтай юм. 12 техникумэй, дээдэ һургуулиин эхэнэрнүүдэй команданууд старт абаба. Эндэ шанга тэмсэл болоо: түрүүшын шатаһаа Зүүн Сибириин технологическа институдай басагад урагшаа гаража, хоёр шатада урилдабашье, саашадаа багшанарай институдай спортсменкэнүүдтэ ахигдашоо. Тиин табадахи шатада медицинскэ училищиин басагад эдэнние хүсэһэн байна. Гэбэшье медучилищиин хүнгэн атледүүд саашадаа бираагүй.

Урилдаашадай фиништэ хүрэжэ ерэхэдэнь, оркестрэй аялга хүгжэм жабхалан түгэсөөр зэдэлнэ. Энэ зун Загарайн аймагай Онохойн дунда һургуули дүүргээд, физическэ хүмүүжүүлгын факультедэй 1-дэхи курсада һурахаяа ороһон Аня Кукушкина финишэй лентые түрүүлэн таһалжа, Буряадай багшанарай институдта илалта олгобо. Эдэнэр 11 мин. 30,4 секунда саг харуулаа. Буряадай хүдөө ажахын институт — хоёрдохи, Зүүн Сибириин технологическа институдай басагад гурбадахи һуурида гараһан байна.

Техникумүүдэй дундаһаа Улаан-Үдын медицинскэ училищиин һурагшад илаба — 11 мин. 45,0 сек. Ерээдүйн медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективэй энэ амжалтада тренер Георгий Алексеевич Шишмарев ехэ үүргэтэй гэжэ һанагдана. Юуб гэбэл, 1973 ондо тус училищи «Спартак» соо нэгэдэхи һуури эзэлжэ, энэ бүлгэмэй ДСО-гой Центральна Соведэй Ехэ алтан медаляар шагнагдаһан байна. Багшанарай училищиин 2-дохи команда. индустриально-педагогическа техникумэй спортсменүүд шангай удаадахи һууринуудые эзэлээ.

Эрэшүүлэй дунда угаа һонирхолтой, шанга тэмсэл болохо гэжэ хүлеэгдээ һэн. Энэ удаадашье Буряадай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай эрэшүүлэй команда бултанһаа һураггүй булюу байба. Физическэ хүмүүжүүлгын факультедэй 3-дахи курсын студент, энгэртээ 61 номертой Сергей Козловой фиништэ ерэхэдэнь, секундомер нимэ саг харуулаа: 8 мин. 24,0 сек. ВСТИ. БСХИ удаадахи һууринуудта гараба.

Индустриально - педагогическа техникумэй һурагшад өөһэдынгөө бүлэгтэ бултанһаа (8 мин. 31,0 сек.) булюу байгаа. Ой модоной-техническэ техникум, хэлхеэ-холбооной электротехникум хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ.

Һүүлэй 5—6 жэлэй турша соо Буряадай багшанарай институт хододоо илалта туйлана. Тус дээдэ һургуулиин хүнгэн атледүүдые һоридог тренернүүд Валерий Николаевич Бражник, Евдокия Владимировна Ли, Виталий Михайлович Цинкер энэ талаар ехэ габьяатай.

Найман жэлэй һургуулинуудай һурагшадай бүлэгтэ хүбүүд, басагад һэлгэсэлдэн, 10 шатада урилдаһан байна. Эндэ шэхэ хатуутай үхибүүдэй һургуулиин хүнгэн атледүүд эрхимлээ. Үбсүүндээ 30 номертой Слава Михайловай фиништэ түрүүлэн ерэхэдэнь, сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба (8 мин. 31 сек.). Дүлии хүүгэдэй һурадаг интернат һургуулиин, Надеинскэ найман жэлэй һургуулиин спортсменүүд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлбэ.

Дунда һургуулинуудай һурагшадай бүлэгтэ 5 басагад, 6 хүбүүд мүн лэ һэлгэсэлдэн урилдаба. Эндэ манай республикын 30 шахуу һургуулиин түлөөлэгшэд сугларһан байна. Эндэ команданууд өөһэд хоорондоо хоёр хуби боложо хубаараад, эстафетэдэ мүрысөө. Нэгэдэхи шатаһаа эхилэн, 35-дахи, 65-дахи, 42-дохи, 50-дахи, 13-дахи, 20-дохи һургуулинуудай спортсменүүдэй дунда илангаяа шанга тэмсэл болобо. Тиихэдэ Улаан-Үдын Железнодорожно районой 65-дахи һургуулиин хүнгэн атлет һүүлшын метрнүүдтэ 35-дахи һургуулиин спортсмениие ахижа, 0,02 секундаар илажа гараа. Эдэ 9 мин. 21,0 сек. саг харуулба. 42-дохи һургуули шангай гурбадахи һуурида гараһан байна. Шангай һуури эзэлхэ байха гэжэ хүлеэгдэһэн Октябрьска районной 20-дохи һургуули урагшагүйдэжэ, аяар зургаадахи һуурида түригдэшоо.

Улаан-Үдэ хотын техническэ мэргэжэлэй училищинууд сооһоо 2-дохи ГПТУ-гай хоёр команда, 13-дахи ГПТУ илаба. Тиигэжэ 2-дохи ГПТУ, һүүлэй хэдэн жэл удаа дараалан хэндэшье булигданагүй. Эгээл нимэһээ командануудые һайнаар бэлдэһэнэйнгээ түлөө тус училищиин тренер Александр Васильевич Горох дипломоор шагнагдаһан байна.

Буряадай мебель бүтээдэг, модо болбосоруулдаг комбинадай, Байгалай ба Хандагатайн леспромхозуудай оёдолой фабрикын командануудай заншалта эстафетэдэ хабаадаһаниинь магтаалтай. Урда жэлнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг нарин сэмбын фабрикын (мүнөө нарин сэмбын комбинат), авиационно, шэлэй ба судна-заһабарилгын заводуудай командануудаа табяагүй байһан ушарынь эдэ коллективүүдтэ физкультура, спортдо анхаралаа һуладуулһыень элирхэйлэн гэршэлнэ бэшэ гү?!

Үйлэдбэриин коллективүүдэй дундаһаа Буряадай мебель бүтээдэг, модо болбосоруулдаг комбинадай эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй команданууд түрүүлээ. Оёдолой фабрикын түлөөлэгшэд эхэнэрнүүд соо хоёрдохи һуури эзэлбэ. Теэд дүн гаргахадаа, юундэшьеб Байгалай ба Хандагатайн леспромхозуудай түлөөлэгшэдые аймагай командануудай дунда оруулжархёо. Энэнь гайхалтай байна. Урдынхидал мэтэ үйлэдбэриин коллективүүдтэй ябаа һаань, таарамжатай байгаа ха гэжэ һанагдана.

Нёдондо заншалта XXXVIII эстафетэдэ гансал Мухар-Шэбэрэй аймагай эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй команданууд хабаадаа һэн. Тиин мүнөө Улаан-Үдын аймагай команда табиһаниинь һайшаалтай. Эндэ шанга тэмсэл боложо, эхэнэрнүүдэй дунда Мухар-Шэбэрэй аймагай суглуулагдамал команда илаа—11,06 мин. Байгалай ба Хандагатайн леспромхозой командануудай удаадахи һууринуудта гараба.

Эрэшүүл сооһоо Хандагатайн леспромхозой хүнгэн атледүүд бэшэнһээ булюу байжа илалта туйлаа. Мухар-Шэбэрэй аймагай түлөөлэгшэд хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

Эстафетын түгэсхэлдэ һайн дуранай спортын бүлгэмүүдэй суглуулагдамал команданууд мүрысэбэ. Манай республикын эрхим бэрхэ хүнгэн атледүүд Мария Зырянова, Владимир Цыренов, Гамильян Гафаров, Михаил Думнов, Валерий Дарбаков, Иннокентий Адактуев болон бусад эстафетэдэ хабаадаха байгаа. Эхэнэрнүүдэй дунда оройдоо хоёр команда старт абаба. Түрүүшын хоёр шатада «Трудай» түлөөлэгшэд булибашье, саашадаа эршээ һуладуулжа, хоёрдохи һуурида гараха баатай болоһон байна. Бэлэдхэл һайнтай «Урожайн» түлөөлэгшэд илаа.

Суглуулагдамал командануудай эрэшүүл Советүүдэй талмайһаа нарин сэмбын комбинат хүрөөд, һөөргөө гүйлдэһэн байна. 14 шата болгогдожо хубаагдаһан энэ эстафетэ одоо һонирхолтойгоор үнгэрбэ. Стартһаа «Трудовые резервы» гэжэ бүлгэмэй хүнгэн атледүүд урагшаа гараад, нарин сэмбын комбинат хүрэтэр түрүүлээ. Тиин эндэ «Труд» бүлгэмэй спортсменүүд түрүүлжэ ябагшадые ахижа гаран, саашадаа эршээ улам шангадхажа, илалта туйлаһан байна. Эдэнэр 24 мин. 22,2 секунда саг харуулба. Энэнь нёдондоной дүнгһөө 0,2 секундаар доошоо. Үнгэрһэн жэлэй чемпион «Урожайн» спортсменүүд хоёрдохи һуури эзэлбэ.

«Спартак», «Буревестник», «Локомотив» бүлгэмүүдэй суглуулагдамал командануудаа энэ мүрысөөндэ табяагүй байһаниинь халагламаар. Ушарынь юуб гэбэл, урда урдын жэлнүүдтэ эдэ бүлгэмүүдэй хүнгэн атледүүд заншалта эстафетэдэ хододоо эдэбхитэйгээр хабаадажа, шанда хүртэһэншье байха.

Илаһан команданууд дамжуулгын кубогаар, дипломуудаар шагнагдаа. Суглуулагдамал командануудай дунда болоһон мүрысөөнэй түрүүшын шатада эрхимлэһэн Улаан-Үдын локомотивна депогой физкультурын методист Иннокентий Адактуев, эгээл ута — Геологическа буудалһаа медицинскэ училищи хүрэтэрхи табадахи шатада илаһан индустриально-методическа техникумэй түлөөлэгшэ Анатолий Зайцев үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаһан байна.

Спортын бүлгэмүүдэй дунда илажа гараһан «Трудай» суглуулагдамал командын 14 гэшүүн «Правда Бурятии» газетын түлөөһэгүй захилаар шагнагдажа, республикынгаа газетэ абажа, уншаха аргатай болобо.

Тиихэдэ эстафетые эмхитэй һайнаар үнгэргэһэн ахамад судья А. И. Сластин түрүүтэй судьянарта, үйлсын хүдэлөөе гуримтай һайнаар сахиһан ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэдтэ грамотанууд барюулагдаба.

З-М. ЖИГЖИТОВ
манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Мухар-Шэбэрэй аймагай библиотекарь Людмила Коденева түрүүлэн фиништэ ерэбэ; эстафетэ дамжуулгын үе; «Правда Бурятии» газетын редакторай орлогшо П. Л. Натаев кубок барюулжа байна.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

Уласхоорондын ШЭНЖЭЛЭЛ

ПОРТУГАЛИ: ДЕМОКРАТИИН ХҮСЭНҮҮДЭЙ ИЛАЛТА

Сентябриин һүүлэй үдэрнүүдтэ тохёолдоһон политическэ хёмороондол адли бэрхэшээлтэй юумэн Салазар-Каэтанугай фашис засаг захиргаанай апрелиин 25-да унагаагдаһанһаа хойшонхи бүхы үе соо Португалида болоогүй байха. Эдэ үдэрнүүдтэ Португалиин хархис хүсэнүүд үһөөгөө абаха, үргэн нийтэ арад зоной эдэбхитэй дэмжэлгээр «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөнэй», Саг зуурын правительствын бэелүүлдэг гадаадын ба дотоодын политикын демократическа хубилалтануудые усадхан зайсуулха һэдэлгэ гаргаа.

Апрель һарада болоһон хубилалтын һүүлээрхи энэ хүгжэлтэ олон түбэг бэрхэшээлнүүдтэй ушарха гээд эли болоо һэн. Африкадахи колониальна эзэмдэлгэнүүдһээ, дарлалта мүлжэлгэһөө туйлай ехээр баяжадаг, нимэ байдалда дадаһан баяшуулай хархис этэгээдүүдэй олон юумэеэ алдаһаниинь элитэ. Ороной промышленностьда — монополинуудай, Португалиин хүдөө нютагта — помещигүүдэй, гүрэнэй засаг захиргаанда — хархис чиновнигуудай нүлөөн үшөөл ехэ байһаар. «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөндэ» хамжан нэгэдэһэн офицернүүдэй тад ондоо һанал бодолтой байһаниинь эли бэлэй. Тиин, байн байтараа эдэнэй хоорондын илгаа бүри ехэ болохо гэжэ ойлгомоор һэн.

Эгээл тиимэһээ Португалиин хархис хүсэнүүд хорото муухай ябуулга дообонуур хэжэ эхилбэ. Либеральна партида, Португалиин федералис хүдэлөөндэ, ехэ ехэ помещигүүдэй «Ала» гэжэ эмхидэ хабаатай хархис этэгээдүүд «Дуугай олонхиин манифестаци» гэдэгые сентябриин 28-да эмхидхэхэ һэдэлгэ гаргалан байна. Мүнөө болотор дуугай байгшад алалсаата тулалдаа эмхидхэжэ. Португалиин ниислэл хотодохи стратегическэ гол газарнуудые булимтаран эзэлхээр шиидэһэн байгаа. «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөнэй» хэдэ хэдэн хүтэлбэрилэгшэдые, тэдэнэй тоодо премьер-министр В. Гонсалвишые барижа хааха гэһэн хараатай байгаа.

Гэбэшье хархис хүсэнүүд урагшагүйдөө. Демократическа хүсэнүүд гэнтэ дээрээ ортоогүй. Үймөө татагшадта эсэргүүсэн бүхы арад зон бодоһон байна. Зэбсэгтэ хүсэнүүд «арадай һэргылэмжын бригадануудтай» хамтаржа, фашистнуудай нюуса бүлэгүүдые бута сохихо ябуулгада шухала үүргэ дүүргэбэ. Контрреволюционно хорото ябуулга эмхидхэн бэлэдхэһэн удамаршадынь баригдажа хаагдаа. Салазар-Каэтанугай засаг захиргаанда алба хэһэн политическэ ажал ябуулагшад, промышленна ба финансын зонхилхы хүтэлбэрилэгшэд тэдэнэй дунда олон байгаа. Ороной хүтэлбэридэ хубилалтанууд болобо. Хүшэр бэрхэтэй байдалда тээлмэрдэһэн, хоёр тээшээ хэлбэриһэн генерал А. ди Спинола президентын тушаалһаа буугаа. Хуушанай ёһо баримталдагаа мэдээжэ болоһон бусад гурбан генерал Эхэ ороноо абарха национальна Соведһээ гаргагдаһан байна.

Һүүлэй үедэ Португалида болоһон хэрэгүүдые сэгнэхэдээ, «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөнэй» ба демократическа партинуудай холбоон ехэ удха шанартай гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ энэ холбоон Португалидахи шэнэ засаг бата, тогтууритай байлгын эшэ нүхэсэл, Африка түбидэхи Португалиин колониинуудые усадхаха, ороной дотоодын политикада түрүү ёһоной хубилалта хэхэ эшэ нүхэсэл болоно.

Энэ холбооной бата бэхи байхые олон юумэн элирхэйлнэ. Сентябриин 30-да Лиссабондо болоһон, олон зоной хабаадалгатай демонстраци дээрэ хэлэгдэһые гэршэлээ. Ороной шэнэ президент Ф. Шошта Гомешые, В. Гонсалвиш түрүүтэй Саг зуурын правительствые «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөе» дэмжэжэ байһан тухайдаа демонстрацида хабаадагша 100 мянга гаран хүн мэдүүлээ.

Португалиин фашизмда, хархис хүсэнүүдтэ, эсэргүү шанга сохилто хэгдэбэ. Гэбэшье эдэнэр эсэслэн үгы хэгдээгүй байһаар. Коммунистнууд, бусад демократическа хүсэнүүд энээниие һайн бэлгэно. «Демократиин, эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын хүсэнүүдэй һаяхан туйлаһан ехэ илалта бидэнэй һэрижые бууруулха ёһогүй» гэжэ Португалиин Компартиин мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Контрреволюционно үймөөнэй дарагдаһанай, ороной хүтэлбэридэ хубилалтануудай хэгдэһэнэй һүүлээр демократическа шэнэдхэлгэнүүд аша үрэ ехэтэй байха гээд хүлеэгдэнэ.

ООН: ҮНДЭҺЭ ЯҺАНАЙ ИЛГАА ГАРГАГШАДТА ЭСЭРГҮҮ ТЭМСЭЛ

Үндэһэ яһанай илгаа гаргадаг сагаан шарайтанай засаг баридаг, харин африкан үндэһэн нютаг зоной ямаршье эрхэгүй богоолнууд байдаг ороной — Урда Африкын Республикын делегаци Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида хэниие түлөөлнэ гээшэб? Дарлагшад мүлжэгшэдтэ эсэргүүсэн баатарлигаар тэмсэдэг Урда Африкын гасалан зоболонто арад зоной үмэнэһөө эдэ «делегадууд» үгэ хэлэхэ ямар эрхэтэй юм?

ООН-ой Генеральна Ассамблейн Нью-Йоркдо боложо байһан XXIX сессидэ хабаадагшад эдэ асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулна. Үндэһэ яһанай илгаа гарган, газаашалагшадай түлөөлэгшэд тус сессиин хүдэлмэридэ хабаадажа байһаниинь буруу гэжэ мэдэрһэн комитедэй шиидхэбэри энэ ехэ хуралдаанай үзэмжэдэ сэхэ табигдаа.

ООН-ой Генеральна Ассамблейн 1948 оной декабриин 10-да баталһан «ООН-ой Уставые, хүнэй эрхэнүүд тушаа бүгэдэ нийтын декларациин гол ёһонуудые Урда Африкада саг үргэлжэ эбдэжэ байһан туладань ООН-ой ба ЮАР-ай хоорондохи харилсаае хаража үзэхыень» Аюулгүйн Соведтэ һанамжалһан тогтоолой проектые 46 делегаци, тэдэнэй тоодо совет делегаци, дурадхаһан байна. Үнэхөөрөөшье, Урда Африкада үндэһэ яһанай илгаа гарган газаашалагшадай бүдүүлигээр эбдээгүй нэгэшье . пункт энэ тогтоолой текст соо олдохогүй хаш.

Урда Африкада үндэһэ яһанай илгаа гарган газаашалагшадые Генеральна Ассамблейн хүдэлмэридэ хабаадуулхагүй, эдэниие ООН-һоо гаргаха тухай ябуулга эхилхэ гэһэн дурадхал үндэһэ баримтатай, хаһа саг соогоо оруулагдаһан байна. ЮАР-ай правительство Урда Африкын арад зоной диилэнхи олонхиие түлөөлжэ шадахагүй. Ушар юуб гэхэдэ, эндэхи хүн зоной 80 процентнь орон доторхи һунгалтада хабаадаха, дуугаа үгэхэшье эрхэгүй байна гэжэ Индиин делегат Р. Джайпал сесси дээрэ мэдүүлээ. Бусад олон оронуудай түлөөлэгшэд нэгэ һаналтайгаар тэрэниие дэмжээ, тиихэдээ бүхэдэлхэйн энэ эмхиин эрид буруушааһан апартеидэй политика бэелүүлдэг захиргаанай түлөөлэгшэд ООН-ой зэргэдэ байха ёһогүй гэжэ тэмдэглэбэ.

Уласхоорондын, тэрэ тоодо Африкын нэгэдэлэй эмхиин зүгһөө үргэнөөр мэдэрэгдэһэн национальна сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүд Урда Африкые ООН-до түлөөлхэ ёһоороол түлөөлнэ гэжэ Болгариин делегат Г. Грозев мэдүүлээ.

46 ороной эрхэ түлөөлэлгые, тогтоолой проектые шалгаха комитедэй шиидхэбэриие Ассамблей олонхиин дуугаар баталаа. Энэ Уставай гол ёһонуудые саг үргэлжэ бүдүүлигээр эбдэдэг, ООН-ой гэшүүн орон тус Уставай үндэһөөр Аюулгүйн Соведэй зууршалгаар бүхэдэлхэйн эмхиһээ гаргагдажа болохо байна.

В. ГОНЧАРОВ, Э. БАСКАКОВ.
(ТАСС).

Футбол ҺҮҮЛШЫН НААДАН

Улаан-Үдэ хотын ажалшад «Сэлэнгэ» командынгаа энэ жэлэй һүүлшын наада харахаар үнгэрэгшэ субботын үдэшэ Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ сугларһан байгаа. Газаа һалхитай, хүйтэншье байгаа һаань, футболой наадандa дуратайшуул олон байба.

Манай «Сэлэнгэ» командатай наадахаар Южно-Сахалинск хотын «Сахалин» команда ерэһэн юм. Айлшад урда жэлнүүдэйхидэ орходоо энэ жэлдэ бирагүй байдалтай. Мүнөө эдэнэр дүн хамта 21 очкотой болонхой, мүрысөөнэй таблицада арбан табадахи һуури эзэлжэ ябана. Тиибэ ябашье һаа, түрүү һуури эзэлхын түлөө наадандa хабаадалсажа эхилһэн команда бүхэн хаанашье наадабал, футболой һайн наада, техникэ харуулха зэргэтэй.

Мүрысөө үнгэргэхөөр Ереванһаа ерэһэн республикын категориин судья Бегларян гэгшын жэмбүүрээ эшхэрхэтэй зэргэ айлшадай футболистнууд гэнтэ урагшаа гарашаба. Айлшадайнгаа иигэжэ добтолхые хүлеэгээгүй байһан «Сэлэнгын» футболистнууд, илангаяа хамгаалагшад миин һуужа үгэхэ баатай болоо. Юуб гэхэдэ, айлшадай добтологшодой нэгэн, СССР-эй спортын мастер Николай Рязанов талмайн тэг дундаһаа бүмбэгэ абамсаараа, тэрэнээ шадамар бэрхээр нүхэдтөө дамжуулжархиба. Энэниень абаһан Юрий Старков Федор Туйзузян гэгшэд урагшаа гараһан зургаадахи номерой Анатолий Борщ гэгшэдэ тэрэнээ дамжуулжашье, манай вратарь Вадим Титовой хажуу тээхэнүүр бүмбэгэнь хиидэн орошолой. Энэнь наадандай эхилһээр гурбадахи минутын үнгэрөөд байхада тохёолдоо.

Амжалтаараа дашуурһан айлшад энээнэйнгээ удаа хэды дахин «Сэлэнгын» воротa руу добтолжо мэдэнэ. Зүгөөр манай футболистнууд хоорондоо эб эегүйгөөр наадаа гэхэ гү, али өөһэд өөһэдынгөө абаһан бүмбэгэ саашань дамжуулжа үрдингүй, айлшадтаа буляалгажархиха юм. Тиигэһээршье иааданай түрүүшын хахад дүүрэжэ, футболистнууд амаралтада гараба.

Нааданай хоёрдохи хахадай эхилэмсээр, «Сэлэнгын» футболистнууд түрүүшын хахадта орходоо наадаяа эмхи гуримтайгаар, һэлгэгдэһэн юумэдтэл, бүри ондоогоор эхилжэ, стадиондо сугларагшадые одоошье баясуулба.

Уулзалгын эхилһээр 54-дэхи минутын ябажа байхада, талмайн баруун захаар урагшаа гараһан Юрий Изюмцев абаһан бүмбэгэеэ Виктор Пугач гэгшэдэ дээхэнүүр дамжуулан үгэжэрхибэ. Бэеэ зэһээд ябаһан Пугач тэрэнээ урагшаа гүйжэ гараһан вратариин тээ дээхэнүүр сохижо, одоошье харюугай бүмбэгэ айлшадай ворота руу оруулагдашабал даа. Хаанашье ябахада амжалтын туйлагдахада булта хүхюун баяртай, шэнэ хүсэ ороһондол адли, хамсыгаа шуужа ородог бээз. Тэрээншүү юумэн «Сэлэнгын» футболистнуудай дунда болобо. Талмайн баруун захада гараһан Юрий Изюмцев бүмбэгэ абамсаараа, шуран хурдаар урагшаа гарашаба. Тэрэниие айлшадай нэгэ хамгаалагшань хүсөөгүй, харин нүгөөдэнь—хажуу тээһээ хүлөө табижа үгэхэдөө, Изюмцевые унагаажархёо.

...Арба нэгэн метрэй ялын бүмбэгэ, Энээниие Виктор Пугач эршэтэй шангаар сохижо, хоёрдохи бүмбэгэ, айлшадай ворота руу оруулагдаба.

Энээгээр Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ үнгэргэгдэһэн энэ жэлэй һүүлшын наадан дүүрэбэ. Байгша оной уулзалгануудай дүүрэтэр «Сэлэнгэ» командын футболистнууд үшөө гурбан наада Сибириин хото городуудаар үнгэргэхэ юм. Түрүүшынь наадан октябриин 13-да Новосибирскын «Чкаловец» командын стадион дээрэ үнгэргэгдэхэ болоно. Удаадахи хоёр наадаяа — октябриин 17-до Омскын, «Иртыш», октябриин 21-дэ Курганай «Зауралец» командануудай стадионууд дээрэ үнгэргэхөөр аян замдаа мордобо.

Манай корр.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. Нүхэр Л. И. Брежневтэ ГДР-эй эгээн дээдэ шагнал хайра барюулга. «Тэндэ, дабаанай саана, Уоян» — А. Истомин болон В. Островскиин фотоочерк.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Партгруппын юрын үдэрнүүд»—В.Жаркой гэгшын статья. «Хүшэр шэнэдхэлгэ» —Улаан-Үдын Кировэй нэрэмжэтэ заводой директор Г. Шангинай статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Тэндэ, дабаанай саана, Уоян»—фоторепортажай үргэлжэлэл. Уласхоорондын шэнжэлэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Правда Бурятии» газетын заншалта XXXIX эстафетэ тухай тоосоон. «Тэндэ, дабаанай саана, Уоян»—фоторепортажай түгэсхэл.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05—Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха. 19.05 — Телевизионно һонин. 19.25 — «Эрдэм ба түрүү дүй дүршэл». Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 19.45 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.05 — «Факел» — «Һуранабди, ажалланабди». 20.55 — Сонохостнууд. 21.00 — «Экскаваторщик Кулиш» — телеочерк. 21.15 — Юрод ба совет дуунуудай концерт.

Телефон Телеграф Радио ХИЛЫН СААНАҺАА

ЖЕНЕВЭ

ЖЕНЕВЭДЭХИ НИИТЭ-ЕВРОПЫН ЗҮБЛӨӨН ДЭЭРЭ

ТАСС

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэевропын зүблөөнэй хоёрдохи шатын хүдэлмэриин зургаанууд зүблөөгөө үргэлжэлүүлһээр.

Европодохи аюулгүй байдалай, экономическа харилсаа холбооной, соёлой, гэгээрэлэй, мэдээсэлэй талаар харилсаанай асуудалнуудые гурбан комисси зүбшэн хэлсэнэ.

Асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэдээ, үгээ һайнаар ойлголсохын тула делегацинууд уулзалгануудые, хөөрэлдөөнүүдые хэнэ.

Зүблөөнэй хоёрдохи шатын гол органой залан хүтэлбэрилгын комитедэй заседани боложо, зүблөөнэй саашанхи хүдэлмэриин хараа түсэбүүдые хаража үзэһэн байна. СССР-эй, ГДР-эй, Польшын, Англиин, Италиин, Францын, ФРГ-гэй, США-гай ба бусад оронуудай түлөөлэгшэд заседани дээрэ үгэ хэлээ.

БОНН

А. КУНЬЯЛАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Демократиие сахин хамгаалха, бэхижүүлхэ гээшэ мүнөө Португалиин дэбжэлтын хүсэнүүдэй урда табигдаһан гол зорилго болоно гээд Португалиин Коммунис партиин Генеральна секретарь А. Куньял Баруун Германиин «Дойче фольксцайтунг» газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

Хархис хүсэнүүдэй харата ябуулгануудаа улам эдэбхижүүлжэ байһан дээрэһээнь демократи хүгжөөхэ шухала гэжэ А. Куньял хэлэбэ.

Хархис хүсэнүүдэй харата ябуулгануудта шанга харюу сохилто хэжэ, орон дотор демократическа хүсэнүүдэй илалта хангаха аргатайбди гэжэ ПКП-гэй Генеральна секретарь тэмдэглээ. «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөнэй» ба үргэн нийтэ арад зоной холбоон амжалтымнай эшэ үндэһэн болоно. Зэргэнүүдээ улам бэхижүүлэн, контрреволюциин али бүхы ябуулгануудта шанга харюу сохилто хэхэ гээшэ манай зорилго мүн.

УЛААН-БААТАР

Конференци дүүрэбэ

ТАСС

МНРП-гэй III съездын ба МНР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан «Капиталис бэшэ хүгжэлтэ ба мүнөөнэй байдал» гэһэн темээр уласхоорондын научна . конференци хүдэлмэреэ дүүргэбэ. СССР-эй, Болгариин, Венгриин, ДРВ-гэй, ГДР-эй, Кубын, Польшын, Румыниин, ЧССР-эй, Югославиин, МНР-эй эрдэмтэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадаа.

Капиталисбэшэ хүгжэлтын замуудай ба мүнөөнэй уласхоорондын байдалда дэлхэйн социалис байгуулалтын ямар нүлөө үзүүлжэ байһан тухай асуудалнууд эндэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН СЕССИ

ТАСС

«Экономическа харилсан туһалалсалгын Соведэй Генеральна Ассамблейдэхи эрхэнүүд. уялганууд» гэһэн шэнэ асуудалые ООН-ой Генеральна Ассамблейн эндэ боложо байһан XXIX сессиин зүблэхэ зүйлдэ оруулха гуйлтатайгаар бүлэг социалис оронууд ООН-ой Генеральна секретарьта хандаба.

Мүнөө уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларжа байна. Энэнь уласхоорондын харилсаанда, тэрэ тоодо экономическа асуудалнуудта үндэһэн хубилалтанууд хэгдэхэ байһые гэршэлнэ гээд автөрнууд бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Эдэ харилсаа һайжаруулгада, бүхы оронуудай хоорондо худалдаа наймаанай, эрдэм, техникын талаар али алиндань ашатай туһатай харилсаа холбоо хүгжөөлгэдэ Экономическа харилсан туһалалсалгын Совет ехэ туһа хүргэнэ.

ЛИССАБОН

ПОРТУГАЛИИН ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ЗАСЕДАНИ

ТАСС

Премьер -министр В. Гонсалвишай түрүүлэлгэ доро Португалиин правительствын заседани эндэ болобо. Орон доторхи политическэ, экономическа байдалай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Премьер-министр В. Гонсалвиш энээнһээ хойшо национальна оборонын министрэй уялгануудые саг зуура гүйсэдхэхэ юм гээд эндэ тунхаглагдаһан правительственна коммюнике дотор тэмдэглэгдэнэ. Портфельгүй министр майор Витор Алвиш оборонын асуудалнуудаар тэрээндэ туһалха байна.

Хэлхеэ-холбооной ба информациин ниитын хэрэгүүдэй министерствын оронда гүрэнэй секретариат эмхидхэгдэн байгуулагдаба. Консейсао Сильва тэрэниие толгойлно.

Анголын талаар сэрэгэй Соведэй түрүүлэгшэ адмирал Роза Коутинью правительствын заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Анголодохи байдал тухай мэдээсэл хээ.

Редакторай орлогшо **М. Н. НИМАЕВ.**

«БУРЯАД ҮНЭН» 1974 оной октябриин 8. 4-дэхи хуудаһан. Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-01549. Заказ №